

PRINT POST APPROVED 100003099 Published by AGBU Sydney

Խ. ՏԱՐԻ - ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ - ՄԱՅԻՍ 2025

XL YEAR - NEW VOL. - MAY 2025

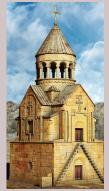
Իմ ծնունդէս առաջ , դուն ես մայրս իմ հող Նայիրեան , որ ծնունդ տուիր մեր պատմութեան հերոսներուն, թագաւորներուն, գիտնականներուն,բանաստեղծներուն, զինուորներուն ու մայրերուն։ Կարգը հասած է ինծի որ քեզ մայր կոչեմ, մայր անփոխարինելի, պատսպարան հայ ժողովուրդին և հանգստավայր Նոյան Տապանին և աղբիւը բոլոր ժողովուրդներուն

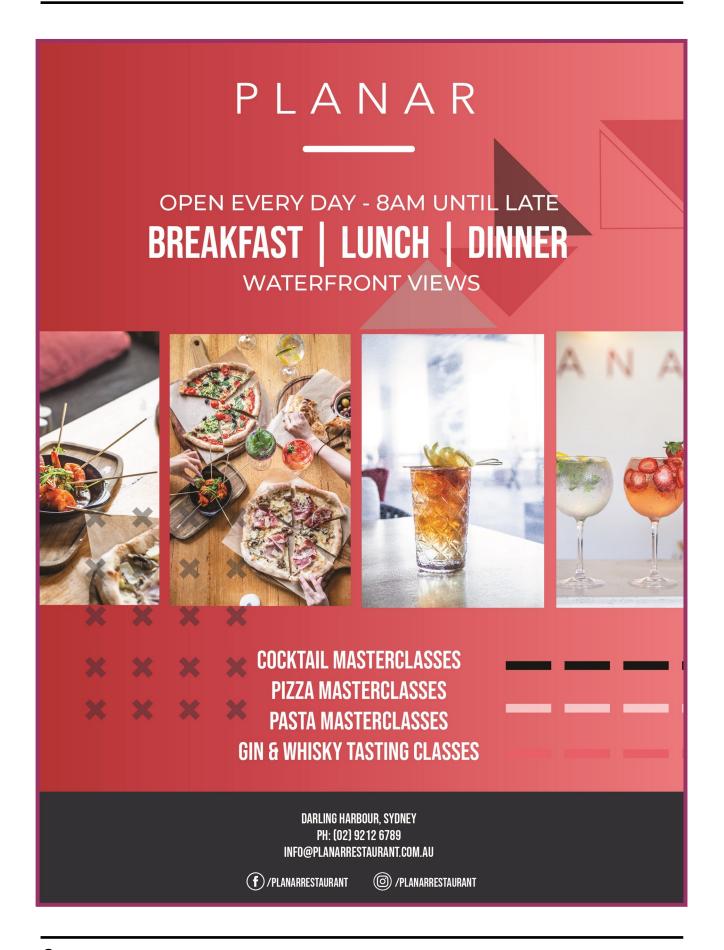
Before my birth you were my mother land of Nayiri, that gave birth to the heroes of the Armenian nation, kings, scientists, poets, soldiers and mothers. Now it is my turn to call you unreplaceable mother and shelter of all Armenians, resting place of Noha's Ark , source of every other nation

Happy mother's day to all our mothers and specially to you our precious motherland. Շևորհաւոր մայրերու օր մեր բոլոր մայրերուև, մանաւանդ մեr մայր հայրենիքին

ՄԱՐՏԱՐԱՊԱՏ – ԲԱՇ ԱՊԱՐԱՆ – ՂԱՐԱՔԻԼԻՍԷ 1918 ՄԱՅԻՍ

22-26 Մայիս 1918 թուականներու միջեւ տեղի ունեցած մանաւանդ Սարդարապատի հերոսական ձակատամարտը, որը, Հայ ժողովուրդի ազատագրական պայքարի փայլուն էջերէն մէկն է, Սարդարապատի հրաշքը յաղթանակը կանխորոշեց հայերու ապագան ու 600 տարուայ կորսուած «Հայ Պետականութեան» վերականգման հիմքը դրաւ։

28 Մայիսին կը յիշատակուի, Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակման 107րդ.տարելիցը։

Ըստ մեր պատմութեան գիտելիքներու , Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակումը անքակտելիօրէն կապուած է,24-26 Մայիս 1918 ի Մարտարապատի յաղթանակի հետ։ Մարտարապատի յաղթանակը, ծանօթ է, որպէս՝, հայ ժողովուրդի բոլոր խաւերու ուժերուն ու վձռական կամքի միասնութեան, հայրենասիրութեան, անձնազոհողութեան, ազգային ազատագրական պայքարի վձռակամութեան , խորհուրդանիշ.

Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներուն, Օսմանեան Կայսրու թիւնը որոշեց օգտուիլ ստեղծուած բարենպաստ միջազգային իրադարձութիւններէն, եւ իրագործել իր ծաւալապաշտ ծրագիրը.

Արդէն,19- րդ դարի կէսէն սկսեալ , Արեւելեան Անատօլու հայաբնակ բնավայրերու մէջ, թուրքերը սկսած էին հայերու դէմ զանգուածային հալածանքներու շարունակաբար կոտորածներ կազմակերպելու գործընթացքին., որը 1915- ին, իր գագաթնակէտին հասաւ իրագործելով 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւնը։

1918 Մայիսին Թրքական բանակը , Հայաստանը քարտէսէն ջնջելու միտումով խուժեց դէպի Հայաստան, տնտեսապէս քայքայուած, քաղաքականապէս անկայուն ու զգալիօրէն յուսալքուած Հայ ժողովուրդը ,ի գին ամէն զոհողութեան, վճռեց դիմագրաւել Թրքական բանակի յարձակումը տեղի տալով, 20Մայիս 1918-ին Սարտարապատի հերոսական 1918-ի լինել թէ չլինելու Ճակատամարտին։

1918 թուականի սկիզբներուն, գերակշիռ զինամթերքով զինուած Թրքական բանակը, օգտուելով ռուսական զինուորներուն, սահմանային գիծերու պարպումէն ,15 Մայիս 1918 գրաւեց (Ալեքսանդրապօլ), այսօր Կիւմրի քաղաքը,եւ շարունակեց յարաջանալ դէպի Ապարան-Երեւան,Սպիտակ-Վանաձոր-Դիլիձան ուղղութիւններով ։ Հայ ազգը կը գտնուէր կործանման եզրին, ելք չկար,Հայ ժողովուրդի, փրկութեան համար հրաշք մը պէտք էր։

Հայ զօրքը, ժողովուրդը, Հայ ժողովուրդի առաջնորդները , հոգեւորականները միասնաբար համակուած էին , մէկ գաղափարի շուրջ, ի գին արեան պաշտպանել հայրենիքը և սկսան հնչել մօտիկ ու հեռաւոր զանգակատուներու զանգերու դօղանջները։

27-28 Մայիս 1918 թուականին, Հայ զօրքերը , ծանր վնասներ հասցնելով Թրքական բանակին, արձանագրեցին անկիւնադարձային «Սարտարապատի Յաղթանակը» Սարտարապատի հերոսամարտը , հայութեան միասնութեան, հաւաքական պայքարի հերոսական օրինակներէն մին է։ 27-28 Մայիս 1918 թուականին, Հայ զօրքերը , ծանր վնասներ հասցնելով Թրքական բանակին, արձանագրեցին անկիւնադարձային «Սարտարապատի Յաղթանակը»

Մարտարապատի հերոսամարտը , հայութեան միասնութեան, հաւաքական պայքարի հերոսական օրինակներէն մին է։ Մարտարապատի Ճակատամարտին, կողք կողքի կռուեցան հայ զինուորը եւ ժողովուրդը, տղամարդն ու կինը,երիտասարդը եւ ծերը, մտաւորականը ու գեղջուկը, աշխարհականը ու հոգեւորականը.

Մարտարապարտի հերոսամարտը, Հայ ժողովուրդի, ազգային ազատագրական պայքարի ամենահերոսական էջերէն մէկն է, յաղթանակի հրաշքը կանխորոշեց հայերու ապագան եւ հիմքը դրաւ Հայոց կորսուած պետականութեան վերականգնման։

Հայ ժողովուրդը , իր քաջ ու ազատասէր նախնիքներու, նահատակներուն յիշատակը անմար կը պահէ, 1918 թուականին յաղթանակի այս յիշատակութեան առիթով , ձակատամարտի վայրին վրայ բարձրացուցած է յաղթանակը փառաբանող՝

<Մարտարապատի Յուշահամալիր> :

Կառուցի հեղինակն է, Ճարտարապետ Ռաֆայել Իսրաելեան (1908-1977), իսկ քանդակագործներն են, Ա.Յարութիւնեան, Ա.Մանասեան, եւ Ա.Շահինեան.

Սարտարապատի Յաղթանակի Յուշահամալիրը կը տարածուի հարիւր հեքտար տարածութեան վրայ եւ կը բաղկանայ քանի մը շէնքերէ. Յուշահամալիրին մուտքը կը բացուի կարմիր տուֆի քարերով կերտուած հսկայ երկու <Ցուլեր>ով, որոնք , որպէս ուժի եւ յամառութեան խորհրդանիշ կը մարմնաւորեն, մայր հողը պաշտպանելու կոչուող

Սարտարապատի մարտիկները:

Համալիրի հիմնական կառոյցներէն մէկը, «Զանգակատունը»,որ 35 մեթր բարձրութիւն ունի, ձակատամարտին զոհուող մարտիկներուն գերեզմանի «Շիրիմարձան»ը կը խորհրդանշէ։ Զանգակատունէն դէպի «Յուշապատ»ի ուղղութեան վրայ կը գտնուի գեղատեսիլ ծառուղի մը,որուն աջ կողմը հինգ հպարտ «Արծիւներ» նստած են, որոնք , Պետականութեան, Ուժի , Հզօրութեան խորհրդանիշեր են, եւ կը մարմնաւորեն Հայ նահատակ քաջորդիներու ոգիները։

Մարտարապատի Յաղթանակի Յուշահամալիրի կենդրոնական տարրը, «Յաղթանակի Յուշապատ»ն է, որը, 55 մեթր երկայնքունի եւ 10 մեթր բարձրութիւն , երկու կողմերն ալ զարդարուած են քանդակներով, որոնք ,կ'արտացոլացնեն Հայ ժողովուրդի ստեղծագործ աշխանտանքները ու նրբութիւնը եւ նաեւ մարտական քաջութիւնը։ Յուշապատին վրայ դրոշմուած է նաեւ, չար ուժերու դէմ պայքարող բարի ուժերը խորհրդանշող թեւաւոր «Ձիեր»։

Յուշակառոյցի գլուխ գործոցն է Հայաստանի Ազգագրութեան եւ Ազգային Ազատագրական պայքարի Պատմութեան շէնքը, շինութիւնը ունի երկու անկիւնային պատուհաններ, մէկը կը նայի դէպի , «Արագած», իսկ միւսը , «Արարատ», թանգարանը հիմնուած է 1978 թուակնին.

Այսօր ալ մեր պատմական յիշողութեան մէջ վառ է եւ ի յարատեւ վառ պիտի մնայ, Մարտարապատի հերոսամարտը։

Սարտարապատի մէջ արձանագրուած յաղթանակի նուաձումը, Հայոց պետականութեան վերականգնման եւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակման գրաւականն է։

Ամէն տարի ,28 Մայիսին , Հայաստանի, եւ Սփիւռքի մէջ (իր օրին նաեւ Արցախի մէջ) մեծ շուքով կը նշուի, Սարտարապատի Յաղթանակի եւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակաման հերթական տարելիցը, հերոսներու համար յարգանքի տուրք կը մատուցուի, կը հնչէն հայրենսիրական երգեր ու հայկական երաժշտական կտորներ, հայուն հոգին կը լեցուի անսահման հպարտութեամբ եւ հայրենասիրութեամբ։

Սարտարապատի հրաշքը մեր սրբազան յաղթանակի խորհուրդն է, իսկ, յուշահամալիրը, մեր բոլորին համար, իւրայատուկ սրբավայր ու ուխտատեղի է.

Տոքթ.Սարգիս Ատամ.

ՅԳ. Յիշեցնենք , պատմութեան նկատմամբ արդար ըլլալու համար

Կովկասեան քաղաքական երեք միաւորումները՝ Հայաստան, Վրաստան և Ատրպէյձան կազմած էին «ՄԵՅՄ» անունով միացեալ պետականութիւն, որուն մայրաքաղաքը Թիֆլիս էր։ որոնք ըստ եռակողմ դաշնագրութեան պէտք է զինուորական օժանդակութիւն ցոյց տային իրարու պահանջեալ հարկին։ Առանց մանրամասնութեանց մտնելը յայտնենք, որ ինչպէս այսօր Ատրպէյձան իր օրին գործակից էր Թուրքիոյ հետ, իսկ վրաստան Գերմանական ազդեցութեան տակ։

Մարտարապատի Յաղթանակով ՝ 26 Մայիս 2018-ին իսկ, Վրաստան անջատուեցաւ Մեյմէն և անկախութիւն հռչակեց , յաջորդ օրը Մայիս 27-ին , նոյնը կատարեց Ատրպէյձան Թուրքիոյ անմիջական յորդորանքով, որ առիթ ունենար Հայաստանի հետ դէմ առ դէմ հաշուեհարդար տեսնել։ Մեյմը փաստօրէն կը դադրէը։

Մայիս 28-ին Հայաստան Թէև յաղթական, կը մնար դառն իրականութեան առաջ և ուրիշ ելք չկար բացի ազատ անկախ Հայաստան հռչակելէ, որմէ կը ծագի նաև մեր առաջին հանրապետութեան հիմնադրութեան թուականը։ մնացեալը ծանօթ պատմութիւն է մինչեւ Հայաստանի Սովետականացումը 2 Դեկտեմբեր 1920։ (Միութիւն)։ Յիշեցնենք նաև , որ Աւարայրի պատերազմը դարձեալ տեղի ունեցած է 451 թուակամի Մայիս 26-ին, սակայն ինչպէս ծանօթ է հակառակ հերոսամարտին և Վարդան Մամիկոնեանի նահատակութեամբ , պատերազմի ելքը լօգուտ պարսիկներուն եղած է։

Մայիս,May-2025 5

Դարաւոր Յայաստանի Ներկայ հայաստանի հանրապետութեան անկախութեան օր 21 Սեպտեմբեր 1991 Ըստ հռչակագրի և համայն ժողովուրդի ցանկութեան ըստ մարդահամարին

Խաղաղութեան Մերժումը Ինքնին Այլընտրանք Չէ

Հայաստան եւ Ատրպէյձան վերջերս յայտարարեցին, որ համաձայնութեան եկած են տարիներէ ի վեր քննարկուող՝ խաղաղութեան պայմանագրին շուրջ։ Ըստ երեւոյթին պայմանագրի բոլոր կէտերուն շուրջ համաձայնութիւնը բաւարար չէ Պաքուի համար ու ան չաձապարեր իր վերջնական ստորագրութիւնը դնելու փաստաթուղթին տակ։ Սակայն կայ միջազգային բաւական մեծ ձնշում, որպէսզի Ալիեւի իշխանութիւնը վերջ տայ իր խաղերուն ու սկսի կատարել իր ստանձնած պարտաւորութիւնները։

Հայաստանի ընդդիմադրութիւնը եւս կը մերժէ ընդունիլ համաձայնուած պայմանագիրը, զայն որակելով «կեղծ խաղաղութիւն»։

Խաղաղութեան բացակայութեամբ կայ երկու այլընտրանք, որոնք երկուքն ալ նպաստաւոր չեն Հայաստանի համար։ Առաջինը Ատրպէյձանի կողմէ սանձազերծուած լայնածաւալ նոր պատերազմն է, այսպէս կոչուած «Զանգեզուրի միջանցքին» տիրանալու նպատակով։ Այս մէկը քիչ հաւանական է եւ Ատրպէյձանի համար կը պարունակէ բաւական մեծ վտանգներ։

Աւելի հաւանական է «ոչ պատերազմ, ոչ խաղաղութիւն» իրավիձակը, որ կրնայ տեւել երկար տարիներ՝ Հայաստանէն խլելով նիւթական ու տնտեսական մեծ ներուժ։ Ներկայիս Հայաստան բանակի արդիականացման ու պաշտպանական կարողութիւններու հզօրացման համար կը ծախսէ մօտ 1.7 միլիառ տոլար՝ քայլ պահելու համար ատրպէյձանական կողմի կրկնակի կամ երրակի ծախսերուն դիմաց։ Ներկայ վիձակի շարունակութեան պարագային Հայաստանի ռազմական ծախսերը պիտի շարունակեն աձիլ՝ պիւտձէի մէկ կարեւոր մասը յատկացնելով այդ նպատակին։ Նմանապէս Հայաստան պիտի շարունակէ մնալ շրջափակման մէջ՝ զրկուելով տարածաշրջանային տնտեսական ծրագիրներուն մաս կազմելու կարելութենէն։ Վերջնական խաղաղութիւնը Հայաստանի կրնայ տալ առիթ՝ զարգացնելու իր տնտեսութիւնը, ռազմական ծախսերու մէկ մասը յատկացնելու իր ժողովուրդի բարօրութեան եւ հասարակութեան մօտ ապահովելու երկրի ապագային նկատմամբ վստահութիւնը։

2021-ի խորհրդարանական ընտրութիւններու քարոզարշաւի ընթացքին Նիկոլ Փաշինեան ընտրողներուն խոստացաւ ձգտիլ խաղաղութեան ու ան մնաց հաւատարիմ իր այդ խոստումին, հակառակ ատրպէյձանական կողմի ստեղծած բոլոր խոչընդոտներուն, ներառեալ Հայաստանի ինքնիշխան տարածքի դէմ ոտնձգութիւններուն, Արցախի շրջափակման եւ ապա Հայաթափման:

Ընդդիմադրութիւնը իրաւունք ունի քննադատելու իշխանութիւններուն` խաղաղութեան ուղղուած քայլերը, սակայն միաժամանակ պէտք է անկեղծ գտնուի ու ներկայացնէ իր այլընտրանքային առաջարկները։ Սակայն, մինչեւ այս պահը, բացի մերժումէն, անոնք չունին այդ հարցի պատասխանը։

Յառաջիկայ տարի տեղի պիտի ունենան խորհրդարանական հերթական ընտրութիւնները, որուն ընթացքին կը սպասուի սուր պայքար իշխող ուժին, ներկայ ընդդիմադրութեան եւ հրապարակ եկող նոր խմբաւորումներուն միջեւ։ Բոլորն ալ պարտաւոր են ժողովուրդին ներկայացնելու իրենց ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան հիմնական ուղղութիւնները։ Պէտք է քաջութիւնը ունենալ ու բաց դէմքով ժողովուրդի ըսել, թէ ինչպէ՞ս կը պատկերացնեն Ատրպէյձանի հետ հակամարտութեան ապագայ ընթացքը։ Եթէ Քոչարեանի ու Սարգսեանի կողմնակիցներուն նպատակը ռազմական միջոցներով Ատրպէյձանին զիջումներ պարտադրելն է եւ կամ Արցախը ազատագրելն է, ապա այդ յստակ պէտք է ըսեն, որպէսի ընտրողները կարողանան կողմնորոշուիլ։

Ընդդիմութեան կողմէ Խաղաղութեան պայմանագրի մերժումը ինքնին այլընտրանք չէ։ Անոր պէտք է յաջորդեն քայլերու հերթականութեան յստակեցում։

ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

«ՄԱՍԻՍ»

Մայիս,May-2025 7

«Հայաստանի՝ Թուրքիոյ Եւ ԱտրպԷյձանի Հետ Սահմաններու Բացումը Պիտի Փոխէ Խաղին Կանոնները»Վոն Տեր Լայեն

Եւրոնաձնաժողովի ղեկավար Ուրսուլա վոն տեր Լայեն յոյս ունի, որ Թուրքիոյ, Ատրպէյձանի, Հայաստանի միջեւ սահմաններու բացումը նոր հնարաւորութիւններ պիտի ստեղծէ Եւրոպայի եւ Կեդրոնական Ասիոյ միջեւ համագործութեան համար։ Եւրոմիութեան գործադիր իշխանութեան ղեկավարը այս մասին խօսած է Ուզպեքիստանի Սամարղանդ քաղաքին մէջ ընթացող ԵՄ-ի եւ Կեդրոնական Ասիոյ երկիրներու առաջին գագաթաժողովի ընթացքին։

«Մեւ ծով հասնելու համար կարեւոր է նաեւ Կեդրոնական Ասիոյ եւ Հարաւային Կովկասի երկիրներու հետ սահուն սահմանը։ Երեք տասնամեակ փակ Հայաստանի Թուրքիոյ եւ Ատրպէյձանի հետ սահմաններու բացումը պիտի փոխէ խաղին կանոնները։ Ատիկա Եւրոպան եւ Կեդրոնական Ասիան պիտի մօտեցնէ աւելի, քան երբեւէ»,- լայտնած է Ուրսույա վոն տեր Լայեն։

Գէորգ Պապոյեան Եւ Նուպար Աֆէեան Քննարկած Են Հայաստանի Ներդրումային Միջավայրի Բարելաւման Վերաբերեալ Հարցեր

ՀՀ տնտեսութեան նախարար Գէորգ Պապոյեան ընդունած է հայազգի գործարար եւ բարերար Նուպար Աֆէեանը։ Հանդիպման ներկայ եղած է նաեւ նախարարի տեղակալ Լիլիա Միրականեանը։

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են պետութիւն-մասնաւոր հատուածի արդիւնաւէտ համագործակցութեան շրջանակներուն մէջ մասնաւոր ներդրումային ֆոնտ ստեղծելու հայեցակարգը, ինչպէս նաեւ Հայաստանի ներդրումային միջավայրի բարելաւման եւ գրաւչութեան բարձրացման վերաբերեալ հարցեր։

Նախարարը նշած է, որ ներդրումները կրնան մեծապէս նպաստել երկրի տնտեսական զարգացման, եւ կարեւոր է համապատասխան պայմաններու ստեղծումը օտարերկրեայ ներդրողներու համար։

Գէորգ Պապոյեան փաստած է, որ նախարարութիւնը աշխուժօրէն կ՚աշխատի ներդրումային պայմանները բարելաւելու ուղղութեամբ եւ պատրաստ է շարունակելու համագործակցութիւնը նորարարական ու տնտեսական աձի համար կարեւոր նախաձեռնութիւններուն մէջ։

Երեւանի Ոսկէ Ծիրան շարժանկարի միջազգային փառատօն

Երեւանի 22-րդ Ոսկէ Ծիրան միջազգային մրցակցական փառատօնը տեղի պիտի ունենայ Յուլիս 13-20 ։ Փառատօնին պիտի մասնակցին աշխարհի տարբեր ՈՍԿԵ ՇԻՐԱՆ եկիրներէն, ինչպէս նաև Քան (Ֆրանսա)շարժանկարի և Պերլին

միջազգային շարժանկարի փառատօններէն։

Շարժանկարի հռչակաւոր դէմքեր պիտի մասնակցին փառատօնին և բաժնեն իրենց փորձարութիւնները և արուեստը։

GOLDEN APRICOT

We provide a range of services that cater to various demographic groups in the community.

Some of our services are funded by the Department of Health under the Commonwealth Home Support Programme

ACWC is a Not-for-Profit Organisation and a Public Benevolent Institution and has endorsement as a deductible gift recipient.

10 Macquarie Street, Chatswood NSW 2067 www.armenianwelfare.com.au

SOCIAL SUPPORT GROUP

This support is provided to people aged 65+, these structured activities are provided in a group-based environment and designed to develop, maintain and support social interaction and independent living.

Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday 9:30am to 1:30 pm Edgarian Hall, Chatswood.

Monday and Friday 9:30am to 1:30 pm Batmanian Hall, Wentworthville.

Monthly Group Excursions are conducted by the Centre's staff.

SOCIAL SUPPORT INDIVIDUAL

Visiting services, telephone and web-based monitoring, accompanied activities such as shopping and Dr appointments.

CENTRE BASED RESPITE

Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday 9:30am to 1:30 pm Edgarian Hall, Chatswood.

DOMESTIC ASSISTANCE

General house cleaning, linen services, unaccompanied shopping.

TRANSPORT SERVICES

Direct transport services where the trip is provided by a worker or a volunteer.

MEALS SERVICES

Meals prepared and delivered to the client's home.

We provide quality respite care for frail aged people, so that the carers can take a break.

We also assist with referrals to My Aged Care, to other organisations and services that are best suited to you.

CONTACT

02 9419 6394 | 0402 818 421

welfare@armenian.com.au

@ACWCNSW

M Funerals

Serving the Armenian community with dignity, compassion & excellence

We will always answer your call to help

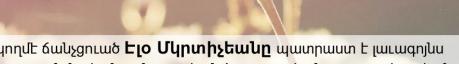
Ello Mequerditchian

m | 0405 675 571

ph | 1300 076 100

e | ello@emfunerals.com.au

Office address (by appointment) Suite 7, Level 1, 174 Willoughby Road Naremburn NSW 2065

Սիտնիի Յայ գաղութի կողմէ ճանչցուած **Էլօ Մկրտիչեանը** պատրաստ է լաւագոյնս <mark>օգ</mark>տակար հանդիսա<mark>նալու թաղմանական ամբողջական ծառա</mark>յութեա<mark>ն սպա</mark>սարկութեան

Personalised, professional service • Burial or cremation services • Complimentary concierge service Repatriation of remains • Fluent in English and Armenian languages • All cultures

For your peace of mind, ask about our Pre-Paid Funerals*

3 years interest-free payment plan available *For funeral services only, burial plots not included

emfunerals.com.au

Կ՚ուզեմ Յստակ Ըլլայ` Հայոց Ցեղասպանութիւնը Հայաստանի Եւ Հայութեան Շրջանակին Մէջ Անառարկելի Ճշմարտութիւն Է. Վարչապետ

«Ձեր, ցեղասպանութեան հետ կապուած արտայայտութիւնները, լատկապէս մեկնաբանութիւնները շատ մեծ արձագանգ կը գտնեն ե՛ւ Հայաստանի, ե՛ւ Թուրքիոլ մէջ, եւ մենք կր կարդանք ասոր հետ կապուած Ձեր մեկնաբանութիւնները, լայտարարութիւնները։ Շատ ընդգրկուն լալտարարութիւններ ալ կ'ընէք։ Ալդպիսի հասկացութիւն ալ կալ, որ Դուք կ'օգտագործէքinternal armenization of genocide։ Կ'ուզեմ հասկնալ՝ Հայաստանի եւ Թուրքիոլ միջեւ լարաբերութիւններուն մէջ ցեղասպանութեան հարցը ինչպիսի՞ ազդեցութիւն ունի հիմա։ Ըստ Ձեզի՝ այդ արդէն նախկին, անցեալ փո՞ւլ է, նախկինին մէ՞ջ մնացած է այդ հարցը, Հայաստան-Թուրքիա լարաբերութիւններուն առումով։ Եւ Հայաստանը քաղաքականութիւն կր վարրդ, ինչպէս գիտենք, որպէսզի ցեղասպանութիւնը տարբեր երկիրներու խորհրդարաններուն կողմէ ընդունուի եւ այլն։ Կրնա՞նք ըսել, որ այս քաղաքականութիւնը արդէն պիտի չկիրառուի։ Նոյն կերպ ձեր Սահմանադրութեան ներածական մասին մէջ կան բաժիններ, ուր տեղ գտած են Արեւմտեան Հայաստան եւ ցեղասպանութիւն արտալայտութիւնները։ Եթէ Սահմանադրութիւնը փոխուի ձեր երկրին մէջ, անոնք տեղ պիտի չգտնե՞ն նոր սահմանադրութեան մէջ։ Այս թեմաներուն շուրջ կ'ուզէի Ձեր տեսակէտները լսել»։

Անդրադառնալով «Hurriyet Daily News»-ի ներկայացուցիչ Սերքան Տեմիրթաշի այս հարցումին, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան պատասխանած է.

«Մեր պաշտօնական դիրքորոշումն այն է, որ Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ձանաչումը մեր արտաքին քաղաքական առաջնահերթութիւնների մէջ չի մտնում այսօր։ Սա պաշտօնական ձեւակերպում է, բայց այս ծիրին մէջ կան հարցեր, որոնց պարզաբանումը շատ էական է եւ կարեւոր, եւ այդ հարցերի շուրջ ես հիմնականում աշխատանքային դրութեամբ անընդհատ խօսում եմ եւ Հայաստանում, եւ արտերկրում, մեր հայրենակիցների հետ զրոյցում, եւ կարծում եմ լաւ առիթ է խօսել նաեւ հրապարակային այդ մասին։ Նախ պիտի ասեմ, որովհետեւ այդ քննարկումները եւ շահարկումները նաեւ Հայաստանում, եւ ոչ միայն Հայաստանում, լինում են, խօսք է գնում ուրացման, Մեծ Եղեռնն ուրանալու կամ մոռանալու մասին։

«Ես ուզում եմ շատ յստակ լինի, որ Հայաստանում եւ հայութեան շրջանում դա անառարկելի ձշմարտութիւն է։ Այսինքն, ուղղակի մեր իրականութեան մէջ հնարաւոր չէ դա կամ ժխտել, կամ ուրանալ, որովհետեւ դա բոլորիս համար անուրանալի ձշմարտութիւն է, բայց խօսքը դրա մասին չէ։ Ուզում եմ ուղիղ պատմել, եթէ չեմ սխալւում, վերջերս Միւնխենի հայերի հետ հանդիպման ընթացքում իմ ունեցած մի ելոյթի մասին, երբ ես ասում էի հետեւեալը՝ սիրելի հայրենակիցներ, երբ մի հեռաւոր երկրի խորհրդարան կամ կառավարութիւն մի որոշում է ընդունում, մենք այդ որոշումից շատ ոգեւորւում ենք։ Մեր իրականութեան մէջ այդպէս է եւ դրանում գաղտնիք չկայ, եւ այդ նոյնիսկ շատ հեռաւոր երկրները, երբ ընդունում են նման որոշումներ եւ երբ որ ոգեւորութիւնն այդ որոշումից կամ ուրախութիւնը մարում է, յաջորդ պահին հարց է ծագում, իսկ այդ որոշումն ի՞նչ է մեզ տալիս մեր անմիջական միջավայրի հետ մեր յարաբերութիւններում։ Երբ մենք անմիջական միջավայրում ունենում ենք լարումներ, այդ լարումներն ինչքանո՞վ են նպաստում մեր երկրում, մեր տարածաշրջանում կայունութեանը, խաղաղութեանը եւ այլն, եւ այսպէս շարունակ։

Նաեւ այստեղ է, որ հարց է ծագում, որտեղ եւ ինչպէ՞ս մենք պէտք է կեդրոնանանք Հայաստանի պետական շահերի սպասարկման վրայ, եւ ինչպէ՞ս եւ որտեղ պէտք է մենք կեդրոնանանք մեր իմացած, այդ թւում՝ պատմական ձշմարտութիւնների ընդգծման եւ այդ ձշմարտութիւնների վրայ յենուելու վրայ։ Որովհետեւ այն ժամանակաշրջանը, որտեղ այդ մեծ ողբերգութիւնը տեղի է ունեցել, եղել է մի ժամանակաշրջան, երբ չի եղել Հայաստանի Հանրապետութիւն»։

Կը նախատեսուի 24-29 սմ. Սևանա լիձի ջուրի մակարդակի բարձրացում

2025 թուականի Յուլիս 1-ին 2025 թուականի ապրիլի 1-ի մակարդակին համեմատ կը նախատեսուի

Մևանա լիճի մակարդակի բարձրացում 24-29 սմ-ով (1900.64-1900.69մ սահմաններու մէջ)։ «<u>Արմենարես»</u>-ի հաղորդումով՝ ինչպէս կը յայտնեն ՇՄՆ ջրաօդերևութաբանութեան և ազդարար կենտրոնէն թողարկուած է '«ՀՀ գետերու գարնանային վարարումներու տարրերիու կանխատեսում-2025» տեղեկագիրը։

Նկատի առնելով նախաձմեռային և ձմեռային ժամանակահատուածներու նշուած և վարարումներու ժամանակահատուածի կանխատեսուոող ջրաօդերևութաբանական պայմանները՝ գետերու 2025 թուականի գարնանային վարարումներու հոսքի ծաւալները և առաւելագոյն ելքերու մեծութիւնները կ՛ակնկալուի աՃ 50-90%-ի սահմաններուն։

Գետերու ջուրի առաւելագոյն ելքերու անցումները հիմնականին կը սպասուին Մայիսի առաջին երկու շաբթուայ ընթացքին։

Կը նշուի, որ ջերմաստիձանի կտրուկ բարձրացման և հորդառատ անձրևներու պարագային գետերու մերձափնեայ բնակավայրերու ու ցանքատարածություններու համար հնարաւոր են ջրածածկումներ և ողողումներ, որոնց վերաբերեալ կանխատեսումներ հնարավոր եղած է կազմել միայն 3-4 օր առաջ, երբ յստակ կանխատեսում կարելի է ընել մօտեցող տաք օդային ալիքներու և խտացեալ անձրևներու։

«Հիմք ընդունելով եղանակի և Մևանա լիձ մուտք գործող գետային հոսքի կանխատեսումները՝ լձի մակերևոյթէն գոլորշացման մեծութիւնները, Արփա-Մևան ջրատարով Մևանա լիձ տեղափոխվելիք ջուրի քանակը (միջինը 170 մլն.մ³) և ոռոգման նպատակով լիձէն օրէնքով սահմանուած ջրառը՝ մինչև 170 մլն.մ³ (ընդ որում որպես ջրառի սկիզբ ընդունուած է Յունիսի երկրորդ տասնօրեակը), 2025 թուականի Յուլիսի 1-ին 2025 թուականի ապրիլի 1-ի մակարդակի համեմատ կը նախատեսուի Մևանա լձի մակարդակի բարձրացում 24-29 սմ-ով (1900.64-1900.69մ սահմաններում), իսկ 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ լձի մակարդակը կը նախատեսուի 1900.36-1900.41մ սահմաններուն մէջ, որը 2025 թվականի Յունուարի 1-ի մակարդակի համեմատ կլինի - 3...+2սմ սահմաններում»,- կր նշուի տեղեկագրին մէջ։

Կենտրոնէն կը յայտնեն նաև , որ կանխատեսումները կազմելու ժամանակ հնարաւորին չափով հաշուի առնուած է գարնանային վարարումներու հոսքը ձնաւորող գործօնները, և բացի այդ օգտագործուած են կանխատեսուած մեծութիւններ, որոնք, ըստ անհրաժեշտութեան, պարբերաբար ենթակա են Ճշգրտման, հետևաբար նման դեպքերու ժամանակ կը Ճշտուին նաև թողարկուած կանխատեսումները և կը տրամադրուի լրացուցիչ տեղեկութիւն։

Garo Khatchadourian was born on the 27th of July 1940 to Noubar and Vehanoush Khatchadourian in Amman, Jordan. He was one of four children, along with older sister Eugenie, younger brother Norayr and younger sister Azniv.

Garo was educated at Hetoumian Askaine varjaran (Hetoumian national college) and upon leaving school helped run his dad's shop. In 1963 at the age of 23 he immigrated to Sydney Australia with his family to begin a new life.

By trade, Garo was a Fitter and an Auto body repairer. He had a passion for all things mechanical and automotive and was an avid handyman in his spare time – eager to fix anything around the house that needed fixing and always happy to help fix the cars of family and friends when needed. He later got involved in the taxi business, owning and running his own taxi.

Garo also had a keen interest in sport, especially weightlifting. He came first in a weightlifting competition in Jordan and his love of weightlifting continued after moving to Australia where in 1968 he was awarded middle-weight state champion.

He also was for many years the team leader for the Police Citizens Youth Club where he helped voluntarily and was well-liked by everyone there.

In 1969 Garo met Aida Sebouhian and they married two years later. They had a son Alex and daughter Aline and later three grandchildren - Marie, Leja and Lukas. The greatest joy of Garo's life was his children and grandchildren who he loved dearly.

He was a joyous man who loved to chat and joke – willing to help others without a second thought, always jumping in and giving life his all. He will be greatly missed and always in our hearts.

For the beloved memory of late Garo Khatchadourian Mrs Aida Khatchadourian & Family donate \$500 to AGBU and \$500 to Mioutune Magazine.

ON this sad occasion AGBU Sydney Chapter Committee and "MIOUTUNE" magazine editorial express their deepest sympathy to the family members and loved ones

He is now resting in bliss and no matter what his memories will fill your hearts and to all those who knew him in person. He is with you no matter what. RIP GARO

DONATIONS

For Late Garo Khatchadourian the following donations were received

To The Armenian General Benevolent Union

Mrs Anna & Miss Monica Sebouhian & Mr & Mrs Aram & Lara Sebouhian \$ 250

Mr Hagop Sarkissian (Melbourne)	\$ 100
Mr Kirk Der Michaelian (Melbourne)	\$ 100
Mr & Mrs Gerard & Seta Purumian	\$ 100
Mr & Mrs Hovhaness & Marie Kouyoumdjian	\$ 100
Mrs Maro Boyadjian & Family	\$ 100
Mrs Maro Khohararian	\$ 100
Mr & Mrs Maher & Sonia Chamia	\$ 50
Mrs Seta Khatchikian	\$ 50
To AGBU Mioutune Magazine	
Mrs Shake Deirmendjian	\$ 100
to Armenian General Benevolent Union	
In memory of late Mary Saul	
Mrs Mary Tchetchenian	\$ 50

Ուխտագնացութիւն Նափոլիի Ս. Գրիգոր Հայ Եկեղեցի

Շաբաթ, 5 Ապրիլ 2025-ին, Իտալիոյ Նէափոլ քաղաքի San Gregorio Armeno (Միրարդ Հայ) Եկեղեցւոյ սուրբ կամարներու ներքոյ, ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս Մ. Գրիգոր Լուսաւորիչի մուտն ի Վիրապի յիշատակութեան օրը հնչեցին Սուրբ եւ անմահ պատարագի հոգեթով

Հայ ուխտաւորներ՝ Պելձիքայէն, Լեհաստանէն, Հոլանտայէն, Ֆրանսայէն եւ Իտալիոյ տարբեր մարզերէն, ժամանած էին երկրպագելու հոն զետեղուած Հայոց առաջին Հայրապետի՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի մասունքները՝ անոր բարեխօսութիւնն ու օրհնութիւնը հայցելու։ Անոնց միացած էին նաեւ քանի մը իտալացի հիւրեր, ինչպէս Իտալիոյ Մարտիկներու եւ Վեթերաններու Ազգային Միութեան Պոմպէյ քաղաքի (Pompei) գրասենեակի նախագահ Րոտոլֆո Արմենիոն եւ քարտուղար Պասքուալէ Սկետտինոն, որոնք մեծ ակնածանքով մասնակից դարձան այս հանդիսաւոր հոգեպարար արարողութեան։

Պատարագը մատուցեց Արեւմտեան Եւրոպայի Հայրապետական Պատուիրակ եւ Վատիկանի մէջ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Գերշ. Տ Խաժակ Մ Արք Պարսամեան՝ հանդիսութեան ներկայ էին Պէլձիքայի եւ Իտալիոյ Հայրապետական պատուիրակութեան հոգեւոր սպասաւորները՝ ուղեկցութեամբ նաեւ Լեհաստանի հայ համայնքի հոգեւոր հովիւ Տէր Մինաս Աբեղայ Հախվերդեանի։ Իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Նէափոլի Անգլիկան Եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ պաստոր՝ Մայր Ժիւլ Քէյվ Պերկվիստը։

Այս տարուան ընթացքին Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ Յոբելինական տարին կը համընկնէր Նիկիոյ Առաջին Տիեզերական Ժողովի 1700-ամեակի յիշատակութեան օրերուն□ Եպիսկոպոսը կարեւորեց Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի լուսաշող կերպարը՝ նշելով անոր առաքելութեան բնորոշ երկու հիմնական առաքինութիւններ՝ հաւատքն ու յոյսը։

Պատարագի աւարտին Խաժակ Սրբազանը շնորհակալութիւն յայտնեց եպիսկոպոս Գայեդանո *Գասդելլոյին եւ* խնդրեց անկէ իր եղբայրական ջերմ ողջոյնները փոխանցել Նէափոլի առաջնորդ Կարտինալ Պատալիային։ Ան նաեւ իր խորին երախտագիտութիւնը յայտնեց միանձնուհիներուն՝ անոնց աղօթական ներկայութեան, նուիրուածութեան եւ ծառայութեան համար՝ ընդգծելով, որ անոնց խաղաղ ներկայութիւնը անբաժանելի մասն է նման հոգեւոր տօնակատարութիւններու։ Ապա դիմեց ուխտաւորներուն, ըսելով.«Մեր Հօր՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի «Մուտն ի Վիրապ» տօնի առիթով դուք եկած էք այս ուխտավայր՝ խոնարհելու Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի սրբազան մասունքներու առջեւ եւ վերստին յիշելու մեր արմատները՝ որ մենք քրիստոնեայ ժողովուրդ ենք։ Լուսաւորիչի տեսիլքի միջոցով Քրիստոս իջաւ մեր երկիրը, սրբագործեց հայոց հողը եւ հիմնեց Սուրբ Էջմիածինը՝ իբրեւ մեր հաւատքի կեդրոն։ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի բարեխօսութեամբ աղօթենք Տիրոջը՝ խաղաղութիւն պարգեւելու ողջ աշխարհին, եւ յատկապէս մեր հայրենիքին՝ Հայաստան աշխարհին»։

Պատարագէն ետք, ներկաները ուղղուեցան Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի անունը կրող վանքի հիւրընկալ բակը, ուր սիրոյ սեղանին շուրջ, ջերմ ու ընկերական մթնոլորտի մէջ, հնարաւորութիւն ունեցան միմեանց հետ շփուելու, մտերմանալու եւ կիսուելու այդ օրուան հոգեւոր ապրումներով։

Pellegrinagio alla chiesa S.Gregorio d'Armeno Di Napoli-Italia

Մատենադարանի տնօրէն Արա Խզմալեանը նշանակուած է Հանրային խորհուրդի նախագահ

ՀՀ կառավարութեան որոշումով Մատենադարանի տնօրէն Արա Խզմալեանը նշանակուած է Հանրային խորհուրդի նախագահ։ «Արմենպրես»-ին այս մասին կը տեղեկացնեն «Մատենադարան» Մ. Մաշտոցի անուան հին ձեռագիրներու գիտահետազօտական ինստիտուտէն։

Ըստ աղբիւրին՝ Հանրային խորհուրդը, համաձայն ՀՀ սահմանադրութեան 161-րդ յօղուածի, կառավարութեան խորհրդակցական մարմին է և կը գործէ հանրային խորհուրդի մասին ՀՀ օրէնքով սահմանուած դրոյթներով ու սկզբունքներով։ Խորհուրդը կազմուած է 45 անդամէ, որոնք կը ներկայացնեն հանրային կեանքի տարբեր բնագաւառներն ու հետաքրքրութիւնները, ունին շօշափելի ու նշանակալի ներդրում իրենց բնագաւառներուն մէջ։ Խորհուրդը կը գործէ 15 ոլորտային մշտական լանձնաժողով։

Կր նշուի , որ խորհուրդի գերակալ նպատակն է ապահովել լիարժէք հաղորդակցութիւն հանրութեան և ՀՀ կառավարութեան միջև, ձևաւորել բարենպաստ լառաջընթացին միջավայր հանրային կեանքի քաղաքացիներուն րնդգրկուածությունը նախաձեռնողականութիւնը ապահովելու hwuwn: Հանրային խորհուրդը՝ կը կողմնորոշուի քաղաքական զսպուածութեան և հաւասարակշռութեան սկզբունքով։

Հայոց ցեղասպանութեան 110-րդ տարելիցին Հայաստանի պատմութեան թանգարանին մէջ Ֆրանսայէն բերուած եզակի ցուցանմուշներ կր ներկայացուին

«Արմենպրես»-ի հաղորդմամբ՝ «Քէմբ Օտտօ, Մարսէյլ. պատմութիւն ցեղասպանութենէն փրկուածներ» խորագրով ցուցադրութեանն ընդառաջ միութեան տնօրէն Աստղիկ Լուսիկեանն այցելած է Հայաստան։ Ապրիլի 10-ին լրագրողներու հետ հանդիպմանը նա ներկայացուց իր հետ բերած փաստավաւերագրական արժէքաւոր նիւթերը, որոնցմէ մեկը՝ «Նանսենեան անձնագիր»-ը, նուիրեց Հայաստանի պատմութեան թանգարանին։

Ցուցանմուշները՝ անձնագրեր, լուսանկարներ, փաստաթղթեր, գրքեր, սկաւառակներ են, առաջին անգամ են դուրս կու գան Ֆրանսայէն։ «Բոլոր նիւթերը կը վերաբերին Հայոց ցեղասպանութենէն մազապուրծ և Ֆրանսա հասած հայերուն, որոնք սկզբը բնակեցուած են հիւրանոցներու մէջ։ Անոնցմէ ոմանք հյուրընկալուած են են Օտտօ Ճամբար, որը բացուած է 1922 թուականին և գործած մինչև 1927 թուականը։ Այդ տարիներուն այնտեղ ապաստանած եղած են աւելի քան 5 հազար գաղթական»,-նշեց Լուսիկեանը։

Աստղիկ Լուսիկեանը պատմեց, որ իր պապը վեց տարեկան եղած է, երբ փրկուած է Հայոց ցեղասպանութունէն և նոյն այդ տարիքին խօսած է այդ արհավիրքի մասին, իսկ հայրը՝ Ժան Արթին Կարպիսը, 1957-ին հիմնած է ARAM-ը, որպէսզի կատարուածի մասին ոչ ոք չմոռանայ։

Պատմութեան թանգարանի տնօրէն Դաւիթ Պօղոսեանը շեշտեց՝ այս տարի կը լրանայ Հայոց ցեղասպանութեան 110-րդ տարելիցը, և կայանալիք ցուցահանդէսը մեկ այլ հնարաւորութիւն կու տայ

նայելու ոչ միայն ցեղասպանութեանը, այլև ցեղասպանութիւնը վերապրողներու պատմութիւնները։ Պօղոսեանը հայանուէր ու հայապահպան նկատեց ARAM-ի գործունէութիւնը, քանի որ սերունդներ կը փոխուին, և շատ բան կրնայ մոռցուիլ։

Անդրադառնալով նուիրաբերուած ցուցանմուշին՝ նա ընդգծեց, որ թանգարանին մէջ շատ քիչ են նման նուիրական մասունքները։

Թրամփ՝ մաքսատուրքեր սահմանած է նաեւ Հայաստանի նկատմամբ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տոնալտ Թրամփ ներմուծումներու 10 տոկոս մաքսատուրք սահմանած է նաեւ Հայաստանի վրայ։

ԱՄՆ նախագահը Truth Social-ի իր էջով հրապարակած է մաքսատուրքերու ցանկին վրայ ընդգրկուած երկիրները, որոնց շարքին է նաեւ Հայաստանը։ ԱՄՆ նախագահը լայտնած

է, որ բոլոր ներմուծումներուն վրայ 10%-անոց համընդհանուր մաքսատուրքերը ԱՄՆ-ի մէջ

ուժի մէջ կը մտնեն Ապրիլ 5-էն։ 10% մաքսատուրքեր սահմանուած են նաև Վրաստանի և ԱտրպԷլՃանի նկատմամբ։

Այս հարցին անդրադարձած է ամերիկագէտ Սուրէն Սարգսեանը՝ ներկայացնելովԹրամփի որոշման հնարաւոր ազդեցութիւնըՀայաստանի տնտեսութեան վրայ։

Ամերիկագէտը նշած է, որ Թրամփ սահմանած է փոխադարձ մաքսատուրքեր (Recip-

rocal Tariffs), այսինքն մեխանիզմ, որուն միջոցով ԱՄՆ մօտաւորապէս նոյն մակարդակի մաքսատուրքեր կը սահմանէ այն երկիրներուն նկատմամբ, որոնք կը սահմանափակեն իրենց շուկան ամերիկեան ապրանքներու համար։

«Սա, ի հարկէ, կը նշանակէ հայկական ապրանքներու գիներու բարձրացում ԱՄՆ շուկային մէջ,ինչ որ պիտի ազդէ անոնց մրցունակութեան վրայ»,- Ֆէյսպուքի իր էջով գրած է ան։

Հայաստանը ԱՄՆ կ՚արտահանէ հիմնականին մէջ ալքոհոլ եւ ալքոհոլային ապրանքներ, գորգեր եւ յատակի ծածկոցներ, ադամանդներ եւ այլ թանկարժէք եւ կիսաթանկարժէք քարեր ու մետաղներ, ալիւմինիում։

STARLINK-Ը ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ Է. ԲԱՐՁՐ ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԽԻԹԱՐ LUBUATESTA

«Արմէնփրես» -- STARLINK-ի ծառայութիւնները Հայաստանի մէջ արդէն հասանելի են՝ ապահովելով արագյուսալի հասանելի ապահովելով -արա՜գ,յուսալի արբանեակային համացանց՝ քաղաքներէն մինչեւ ամենահեռաւոր գիւղերն ու դժուարամատչելի շրջանները։ Այս մասին Ֆեյսպուքի իր էջով տեղեկացուցած է

Հաաստանի բարձր արհեստագիտական արդիւնաբերութեան (ԲՏԱ) նախարար Մխիթար Հայրապետեան։ «Այս կարեւոր քայլը ինարաւոր դարձաւ Հայաստանի բարձր ័ហ្សាប្រាជ្ញាធ្វើប្រាជ្ញា

նախարարութեան,՝ STARLINK ընկերութեան անանական արդիւնաբերութեան գործընկերների համատեղ ու նուիրուած աշխատանքի շնորհին։ Ինչու՝ է սա կարեւոր՝

Թուային ենթակառուցուածքների նոր մակարդակ՝ անվտանգ, որակեալ կապի ապահովմամբ։ Հասանելիութիւն համաշխարհային առաջատար ծառայութիւններին։

Կապի նոր հնարաւորութիւններ բոլորի համար՝ անկախ գտնուելու վալրից»,և նշած է

րը եւ ներկայացուցած Հայաստանի մէջ STARLINK-ի ծառայութիւններու սակագիները։

2026-ԻՆ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՊԻՏԻ ԲԱՑՈՒԻ ԹՈՒՄՕ ԿՈԴՐՈՆ

Armradio.am – Եւս մէկ կէտ ԹՈՒՄՕ՝ աշխարհի քարտէսին վրայ. 2026-ին պաշտօնապէս պիտի բացուի ԹՈՒՄՕ Պիլպաօ-Պիսքայան՝ Սպանիոյ մէջ առաջին կեդրոնը։ Օրերս Պիլպաոյի մէջ ԹՈՒՄՕ-ի ղեկավարները՝ գործադիր տնօրէն Մարի Լու Փափազեանն ու զարգացման գծով տնօրէն Բեկոր Փափազեանը, la Caixa հիմնադրամը, քաղաքի եւ Պիսքայա մարզի ղեկավարները պաշտօնապէս յայտարարեցին քաղաքին մէջ ԹՈՒՄՕ կեդրոնի հիմնադրման մասին։

Ան պիտի գտնուի խորհրդանշական Azkuna Zentroa-ի մէջ, որ կառուցուած է 1909-ին որպէս գինիի պահեստանոց, իսկ հետագային դարձած Պիլպաոյի ամենանշանաւոր մշակութային կեդրոնը ձեւաւորող Ֆիլիփ Սթարքի նախագիծին շնորհիւ։ ԹՈՒՄՕ Պիլպաօ-Պիսքայան շաբաթական պիտի ընդունի 1500 ուսանող եւ անոնց համար պիտի ստեղծէ իւրայատուկ իրթական փորձառութիւն արհեստ ագիտութիւններու եւ ձեւաւորման ոլորտերու մէջ։

Դարձեալ 2026 թուականին Թումօ-ն նոր կեդրոն պիտի բանայ Պէյրութի իտրիրդանշանական Պուրձ Համուտ թաղամասին մէջ։ Միհրան եւ Ալին Հազարեաններու աջակցութեան շնորհիւ 1500 դեռահասի ամէն շաբաթանվձար հիմքով հասանելի պիտի ըլլայ ուսուցման նորարարական ծրագիրը։Կեդրոնը կը նախատեսուի բանալ 2026-ի աշնանը։ Դարձեալ ԹՈՒՄՕ Կեդրոնի վերաբերեալ ԱԺ-ի փոխնախագահ Յակոբ Արշակեան ուրախութեամբ յայտնած է, որ ձափոնի մէջ յունիս մէկին պաշտօնապէս պիտի բացուի ԹՈՒՄՕ ստեղծարար արհեստագիտութիւններու կեդրոնը՝ վստահութիւն յայտնելով, որ ան պիտի ծառայէ ձափոնցի հազարաւոր պատանիներու վերապատրաստման ու նոր

շունչ պիտի հաղորդէ կրթութեան ոլորտին մէջ երկու երկիրներուն միջեւ գործակցութեան: Ցալտարարած է նախարարը ձափոն այցելութեան ընթացքին:

Եւրոպական Միութիւն Դէպի wqww վիզայի գործընթացի վերաբերեալ տեղեկագրութիւններ պատրաստ պիտի րլյան Յունիս 2025-ին Նելլի Դավթեան ՀՀ Ներքին նախարարութեան գաղթականութեան քաղաքացիութեան գրասենեակի lı պատասխանատուն լայտնած է մամլոլ ասուլիսի ընթացքին։

Դավթեան յայտնեց, որ ներկայիս ի վիճակի չէ ձշգրիտ eners աստանական արևանական ժամանակացոյց մը տալ թէ երբ տեղի կ՛ունենայ այդ փոխադարձ 🛚 🗚 🖼 փոխ լարաբերութիւնը։ Նշեց որ Մօլտովային և Վրաստանին enpress համար նոյն գործընթացր տեւած է 4 կամ 5 տարի։

Հայաստան և Եւրոպական Միութիւն ազատ վիզայի՝Եյք ու Մուտքի գործընթացը սկսած է 2024Թ.ին։

Լիբանանի քաղաքացիական Պատերազմին 50-Ամեակին առիթով

Պատերազմը, Որ Կեանք Շինեց

Դոկտ. Հրայր ձէպէձեան

Պատերազմը ահաւոր ու սարսափելի բան է։ Մէկ կողմէ կը պատձառէ մահ ու կոտորած, բայց նաեւ` վախ եւ ընկձուածութիւն։ Շարժապատկերի վրայ պատերազմական ժապաւէններ դիտելը կընալ դիւրին թուիլ, բայց պատերազմի մէջ ապրիլը ուրիշ բան է։ Այս ուրիշ բանին մէջ պէտք է իսկապէս ապրիլ եւ տեսնել կեանքի ողբերգութիւնները։ Միրելիներու եւ ծանօթանծանօթներու մահը։ Անշնչացած դիակներ՝ սփռուած հոս ու հոն, տակաւին՝ անհետ եւ քանդումներ կորսուածներ։ Տուներու շէնքերու գետնայարկերու ապաստանարաններու մէջ ապահով pwpuwng մր փնտռելու մղձաւանջ։ ապաստանարաններուն մէջ ստեղծուած քաոսային վիճակ, արդարեւ, շնչահեղձ րլյալու աստիձան կողք կողքի կծկուածներ՝ դրացի թէ ոչ, որոնց հետ ստիպուած ես անցրնել իւրաքանչիւր վայրկեանը։ Այս վայրկեաններուն պիտի հաշուես իւրաքանչիւր հրթիռ եւ ռումբ, որ կր պալթի, եւ որուն պիտի լաջորդեն քանդումները եւ փշրտոցներն ու անոնց ձայներուն ահաւորութիւնը։ Չեն ուշանար վլվլուկները եւ հարցումները. «Արդեօք որո՞ւ տունը քանդուեցաւ»։

Կայ պատերազմին միւս երեսը։ Այդ ալ կեանքը շինելու գրաւականը` նոյնինքն պատերազմի արհաւիրքին ու անորոշութեան մէջէն։ Այս կրնայ զարմանալի եւ անհաւատալի թուիլ, բայց իրաւ է։ Պատերազմը կը նմանի երկսայրի սուրի` մէկ կողմը կը քանդէ եւ միւսը կը շինէ։ Այս քանդելու եւ շինելու կեանքն է, զոր ապրեցանք իբրեւ լիբանանահայեր` Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին ընթացքին։ Անվերջանալի թուացող այս ահաւոր փորձառութիւնը մինչեւ այսօր կը շարունակուի, եւ Լիբանան կը մաքառի այս պատերազմի հետեւանքներուն ձգած անորոշութեան եւ անկայունութեան մէջ` անկախ այն երեւոյթէն, որ գէթ ռումբերը դադրած են։

Այս կեանքը սկսաւ 13 ապրիլ 1975-ին։

Հայ աւետարանական կեդրոնական բարձրագոյն վարժարանի աւարտական դասարանի աշակերներ էինք՝ Պէյրութ։ Կը պատրաստուէինք շրջանաւարտից հանդէսի, որմէ ետք կ՛երազէինք սկսիլ մեր երիտասարդական կեանքի նոր փուլին։ Խանդավառ էինք ապագայի տեսլականով եւ անոր մէջէն կը տեսնէինք Պէյրութի ուժականութիւնը եւ ջերմութիւնը։

Ապրիլ 13-ը եկաւ շրջելու ամէն տեսլական, խափանելու ամէն երազ։ Պէյրութի ջերմութիւնը չքացաւ, եւ անոր ուժը տեղափոխուեցաւ պատերազմական դաշտ, որ երկիրը դրաւ բախտորոշ նոր փուլի մը սեմին։ Պատերազմի տարբեր փուլերուն հետ մենք ալ հասանք աւարտական հանդէսի օրը։ Մեր հանդէսը եղաւ կոկիկ եւ ամփոփուած եկեղեցւոյ սրահին մէջ` փոխանակ դպրոցին բակին։ Այս հանդէսը փոխանակ միասնաբար կեանքի նոր փուլ անցնելու ազդանշան տար, եղաւ դասընկերներու հրաժեշտի պահ մը։ Հրաժեշտ` դպրոցէն, իրարմէ, բայց նաեւ` երկրէն։ Դասընկերներս մեծ համեմատութեամբ գաղթեցին Ամերիկա եւ Քանատա։

Հասաւ նաեւ իմ կարգս՝ Ամերիկա մեկնելու։ Չէ՞ որ բոլորս ալ տոգորուած էինք «Ամերիկեան երազով»։ Այսպէս ըսած՝ պատերազմի արհաւիրքէն դէպի «աւետեաց երկիր» երթայու ընթացք։\

Ես չկրցայ հասնիլ Ամերիկա։ Մուտքի արտօնագիրս մերժուեցաւ եւ մնացի Պէյրութ։ Մէկ կողմէ ապրեցայ պատերազմի արհաւիրքը, միւս կողմէ՝ ներաշխարհի ընդվզումներս։ Իմ «ինչո՞ւ»-ներուս տարափը կը թափէի անընդհատ։ «Ինչո՞ւ ես ալ բախտը պիտի չունենայի դասընկերներուս պէս աւելի ապահով երկիր երթալու եւ պիտի մնայի այս պատերազմական վիձակին մէջ»։ Հարցումներ, որոնց պատասխանները կ՛ուշանային։

Փոքր տարիքէս մեծցած էի եկեղեցական շրջանակի մէջ։ Լաւապէս գիտէի Աստուծոյ խօսքը, որ կ՛ըսէր՝ «Իմ ձամբաներս քու ձամբաներդ չեն, ոչ ալ իմ խորհուրդներս՝ քու խորհուրդները»։ Այս տարբեր խորհուրդները եւ ձամբաները սորվելու գործընթացը եղաւ երկար՝ Լիբանանի պատերազմական այդ ահաւոր օրերուն։

Պատերազմական օրերուն հետ սկսայ տեսնել, թէ ինչպէ՛ս կեանքը պիտի գտնէր իր ընթացքը։ Այս ընթացքին մէջ էր համալսարանական տարիներու մեր ստացած ուսումը, երբ իւրաքանչիւր օր պիտի անցնէինք արեւելեան Պէյրութէն դէպի արեւմտեանը։ Հոս կար Թապարիսի կամուրջը եւ Պարպիրի անցքը, որոնք զիրար կը հրմշտկէին եւ կարծես իրենց հերթին պիտի դառնային «մահուան շուքի ձորեր»։ Պիտի անցնէինք արձակազէններու առատօրէն բաշխուած փամփուշտներու տարափին մէջէն։ Եւ կար հաշուարկը, թէ այդ փամփուշտը մեզի պիտի դպչի՞, թէ ո՛չ։

Չէին ուշանար դասապահերուն թէ քննութեան օրերուն յանկարծ ստեղծուած ռումբերու «ելոյթները»։ Այս ռումբերուն ստեղծած վախի ու սարսափի մթնոլորտին մէջ` դաս-քննութիւն շարունակելու անհրաժեշտութիւնը։ Պատերազմին ստեղծած հակասական իրավիձակներն էին, որոնք քով-քովի գալով` կը ստեղծէին մեր կեանքերուն իրական համայնապատկերը։

Պատերազմական օրերու մեր կեանքը կը գլորուէր եւ իր ընթացքը կը բռնէր։ Պատերազմ է, բայց կեանքի եւ պատմութեան սլաքը չէր կեցած։ Չէինք կրնար ըսել, որ մենք պատերազմի մէջ էինք, եւ կեանքը պէտք է ընդհատուի մինչեւ կացութեան բարւոք լուծումը։ Լուծումը հորիզոնի վրայ երեւցող-չերեւցող իրականութիւն էր, երեւի` աւելի չերեւցող։ Մենք այս չերեւցող լուծումներու մէջէն ունէինք իրականութիւն մը, զոր պէտք էր տնօրինել։ Պատերազմը կեանքը կը քանդէր, իսկ մենք պէտք էր նոյն կեանքը շինէինք։

Դժուար էր այս պատերազմի մթնոլորտը բացատրել մեր ընտանեկան պարագաներուն եւ բարեկամներուն, որոնք Լիբանանէն դուրս կ'ապրէին։ Անոնք կը հետեւէին լուրերուն եւ զարգացումներուն ու չէին կրնար կամրջել քանդել-շինելու այս իւրայատուկ եւ տարօրինակ մէկտեղումը։ Մահուան եւ կեանքի այս իրականութիւններու միջեւ կը փորձէինք հաւասարակշռութիւն ներմուծել։ Պատերազմը, որ կը քանդէր եւ մահ-աւեր կը ստեղծէր։ Իսկ կեանքը իր պարտադրանքները կը տնօրինէր մեր վրայ, որպէսզի շինենք զայն։ Շինել կեանքը՝ անհատական, հաւաքական, գաղութային եւ ազգային։

Գաղութային ազգային կեանքը նոյնպէս կանգնեցաւ քանդել-շինելու վրայ։ Գաղութը պիտի տքնէր, որպէսզի հասնէր քանդումին, աւերին, խաչմերուկին տուժածներու ու տակաւին` սգաւորներուն։ Գաղութը նոյնպէս հետամուտ պիտի մնար, որ Լիբանանահայ կեանքը շինէ։ գաղութ համայնքային-կուսակցական ղեկավարութեան հեռատես եւ առարկայական մօտեցումով որդեգրեց «դրական չէզոքութիւն»ր պատերազմի այս խառնիձաղանձ մթնոլորտին մէջ` որպէս հայութեան կեցուածք։ Պատերազմի այդ օրերու՝ զարգացումները ցոյց տուին, որ հայութեան այս կեցուածքը եղաւ օրինակելի եւ գաղութը խնայեց շատ աւելի մեծ կորուստներէ։ Պատմութիւնը անվարան պիտի արձանագրէ լիբանանահայ գաղութին այս կեցուածքը` որպէս հայուն մէկ յաջող եւ արդիւնաւէտ ազգային ռազմավարութիւն։ Ռազմավարութիւն մը, որուն հիմքը հաւաքական միտքն է, եւ որ` սատարեց պատերազմի օրերուն հայուն կեանքը շինելու հրամայականին։

Իսկ այսօր։

Յիսուն երկար տարիներէ ետք յետադարձ ակնարկ մը ընելով՝ կը տեսնենք, թէ ինչպէ՛ս Աստուած ինծի ցոյց տուաւ իր խորհուրդը եւ իր ձամբան։ Չեմ գիտեր, թէ ինչպիսի՛ կեանք պիտի ունենայի, եթէ 1975 թուականին ես ալ Ամերիկա մեկնէի։ Այսօր այդ մէկը չեմ ուզեր վեր առնել, այլ պիտի ուզեմ վեր առնել այն, թէ պատերազմը եւ անոր գործած աւերն ու վախը, որոնք իրենց հետքը ձգած են մինչեւ օրս, ահաւոր փորձառութիւն էին։ Այս ահաւոր փորձառութիւնը սորվեցուց մեզի նաեւ կեանքը շինել։ Թէ անձնապէս, բայց պիտի յանդգնիմ ըսելու՝ հաւաքաբար։ Պատերազմը, որ քանդեց կեանքը, նաեւ սորվեցուց մեզի կեանքը շինելը։

Քրիստոնէական աստուածաբանութեան հիմքն ալ Ճիշդ այս իրականութեան մէջ է։ Քրիստոս ինք ալ պատերազմեցաւ, երբ խաչին վրայ մահանալէ ետք երեք օրեր գերեզման, իմա՝ դժոխք, իջաւ։ Հոն Քրիստոս պատերազմեցաւ մեղքին դէմ։ Երրորդ օրը ան դուրս եկաւ յաղթական եւ յարութիւն առնելով, նոր կեանքը ստեղծեց։ Այս իմաստով, մենք, որ Աստուծոյ պատկերովը ստեղծուած ենք իւրաքանչիւրս, նաեւ ստեղծագործ ենք։ Լիբանանի պատերազմի այդ ահաւորութեան մէջ , երբ մէկ կողմէ մարտնչեցանք, բայց նոյնքան նաեւ սորվեցանք կեանքը շինել։

Կեանքը շինելը շարունակական գործընթաց է։ Պատերազմները կը շարունակուին եւ պիտի շարունակուին։ Մահուան ու կեանքի միջեւ եղած ամէնօրեայ բախումը արկայ է նաեւ այսօր եւ երեւի պիտի շարունակուի։ Այս վիձակներուն մէջ մենք դարձեալ դէմ յանդիման պիտի կանգնինք կեանքը շինելու հրամայականին հետ։

Լիբանանահայ գաղութը լիբանանեան պատերազմի ընթացքին յաջողեցաւ, քանդումի զուգահեռ, նաեւ կեանքը շինել, քանի որ հաւատաց հաւաքական միտքի ու միասնական կեցուածք-ռազմավարութեան։ Այս ապրուած իրականութիւններու մէջէն է, որ հայուն կեանքը կր շինուի միասնական ջանքով ու Ճիգով։

Երբ առիթը ունենամ խօսելու պատերազմի օրերու փորձառութիւններուս մասին, միշտ ալ կրկնած եմ ու պիտի շարունակեմ կրկնել. «Պիտի չուզէի եւ պիտի չուզեմ, որ ոեւէ անհատ ապրի պատերազմի փորձառութիւնը»։ Պատերազմի փորձառութիւնը ահաւոր է։ Պատերազմի մէջ ապրուած իւրաքանչիւր օրը մարդը կրնայ մաշեցնել։

Բայց կայ նաեւ մարտահրաւէրը` թէ պատերազմի մթնոլորտի մէջէն նաեւ կը սորվինք կեանքը շինել։ Լիբանանի պատերազմը եթէ կեանքը քանդեց, բայց նաեւ սորվեցուց զայն շինել։ Պիտի հաւատանք կեանքը շինելու։ Իւրաքանչիւր հայ` ես, դուն եւ բոլորս։

Միասին եւ կեանքը շինելու յանձնառութեամբ։ Ապրիլ 2025

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՆՑԵԱԼ ՏԱՐԻ 13 ԵՐԿԻՐԻ ՄԷՋ ՆՇԱՆԱԿԱԾ Է ՍՓԻՒՌՔԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՆԵՐ

«Արմէնփրես» -- Հայաստան 2024 թուականին սփիւռքի գործերու յանձնակատարներ նշանակած է 13 երկրի մէջ։ Ազգային ժողովի Կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի, սփիւռքի, երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան հարցերու յանձնաժողովի նիստին կառաւարութեան ծրագրի՝ 2024 թուականի կատարման ընթացքի եւ արդիւնքներու մասին զեկոյցի ներկայացման այս մասին ըսաւ Սփիւոքի գործերու գլխաւոր յանձնակատար Զարեհ Սինանեան։ «Հաշուետու տարուայ ընթացքում 13 երկրում Աւստրիայում,ԱՄՆ-ում, Բուլղարիայում, Գերմանիայում, Դանիայում, Իտալիայում,Ցունաստանում, Նիդեռլանդներում, Շուէդիայում, Շուելցարիայում,Սլովակիայում, Ֆինլանդիայում եւ Ֆրանսիայում նշանակուել են 16 սփիւռքի գործերի լանձնակատարներ»,– ըսաւ Մինանեան։

Անոր խօսքով՝ հիմնարկի ներդրման նպատակն է զարգացնել Հայաստան-սփիւռք գործակցութիւնը, բարձրացնել այդ բնագաւառին մէջ իրականացուող աշխատանքներու արդիւնաւէտութիւնը, ապահովել հայ համայնքներու միջեւ կայուն յարաբերութիւնները եւ համայնքի ներուժի նպատակային ներգրաւումը, ինչպէս նաեւ աջակցիլ հայու ինքնութեան պահպանման, հայրենադարձութեան ու Հայաստանի մէջ սփիւռքահայերու համարկման ուղղուած միջոցա-

ռումներու կազմակերպման։

ԸՍՏ NUMBEO-Ի՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ 8-ՐԴ ԱՄԵՆԱԱՊԱՀՈՎԵՐԿԻՐՆ Է

Numbeo-ի 2025 թուականի ոձրագործութեան եւ ապահովութեան ցուցակին

համաձայն՝ Հայաստան աշխարհի 8-րդ ամենաապահով երկիրն է։

Հայաստան Numbeo-ի ցուցակի 8-րդ տեղն է 77,9 միաւորով։ Առաջին հորիզոնականին վրայ Անտորան է 84,7 միաւորով, երկրորդը՝ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները՝ 84,5 միաւորով, երրորդը Քաթարն է 84,2 միաւորով։ Ազրայեյձան ցուցակին վրայ 33-րդն է 68,2 միաւորով, Իրան 93-րդն է 49,5 միաւորով,

Թուրքիա 57-րդն է 58,8 միաւորով, Վրաստան 21-րդն է 73,7 միաւորով։

Numbeo-ի 2024 թուականի ցուցակով, որ հրապարակուած էր 2024 թուականի նոյեմբերին, Հայաստան նոյնպէս 8-րդ հորիզոնականին վրայ էր 77,8 միաւորով։

ՀՌՈՄԻ ՊԱՊԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՈՎ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿ ԵՐԱՆԵԼԻ ԻԳՆԱՏԻՈՍ ՄԱԼՈՅԵԱՆԸ ՊԻՏԻ ՍՐԲԱԴԱՍՈՒԻ

«Արմէնփրես» -- Հռոմի Ֆրանչիսկոս պապին որոշումով՝ երեք երանելիներ, այդ թուին Հայոց ցեղասպանութեան ժամանակ նահատակուած հայ կաթողիկէ արքեպիսկոպոս երանելի Իգնատիոս Շուքրալլահ Մալոյեան, պիտի սրբադասուին։
Այս մասին կը յայտնէ Վատիկանի տեղեկատու կայքը։Աղբիւրին փոխանցմամբ՝ այս որոշումը Հռոմի Ֆրանչիսկոս պապը կայացուցած է մարտ 28-ին։
Երանելի Իգնատիոս Մալոյեան ծնած է 1869 թուականի ապրիլ19-ին, ներկայի Թուրքիոյ Մարտին քաղաքին մէջ։ 14 տարեկանին ան մտած է Լիբանանի Զմմառու վանքի կղերական միաբանութիւն եւ ձեռնադրուած է 1896 թուականին՝ ստանալով Իգնատիոս անունը։

Ան Աղեքսանդրիոյ մէջ փայլած է իր քարոզներով՝ ինչպէս արաբերէնով, այնպէս ալ թրքերէնով։ Այնուհետեւ նշանակուած է Գահիրէի պատրիարքական փոխանորդ, բայց անոր յաջորդող տարին վերադարձած է Աղեքսանդիա՝ տեսողական խնդիրներու պատձառով։ 1911 թուականին նշանակուած է Մարտինի պատրիարքական

փոխանորդ։

Հայոց ցեղասպանութեան ժամանակ ան ձերբակալուած է տասնեակ քրիստոնեաներու հետ եւ բերուած դատարան։ Երբ անոր ըսած են, որ կրնան խնայել կեանքին իսլամութիւնը ընդունելու պարագային, Իգնատիոս Շուքրալլահ Մալոյեան յայտարարած է «Մենք երբեք անհաւատարին չենք եղած պետութեան... բայց եթէ դուք մեզմէ կը խնդրէք անհաւատարիմ ըլլալ մեր կրօնին, այդ երբեք պիտի չըլլայ»։ Ատկէ ետք զինք խոշտանգած են եւ կարձ ժամանակ անց մահապատիժի ենթարկած։

Ան երանելի հռչակուած էր Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապին կողմէ

2001 թուականին։

Իգնատիոս Արք.պս Մալոյեան Մարտին (ներկայիս Թուրքիա) քաղաքի հայ կաթողիկէ համայնքի առաջնորդ եպիսկոպոս։ 1869-1915։ Ապրիլեան Եղեռնի նահատակ կղերական։

ՀԲԸՄ.ի և Թէքէեան մշակութային Միութեան Հրաւէրով ՀՀ Ժողովրդավար Կուսակցութեան նախագահ ՝Փրոֆ. Լեւոն Շիրինեանը այցը Միտնի

Բաւական երկար ժամանակէ ի վեր քաղաքական մակարդակով բանախօս հիւրեր չէինք ունեցած և պէտք է ըսել որ Լ. Շիրինեանի ելոյթները գաղափարներու և հակումներու տարբերութիւն մը չստեղծեցին, այլ շատ հաւանաբար հաստատեցին ՀՀ գոյավիձակը և օրուայ իշխանութեան քաղաքական բռնած դիրքորոշումները։

Բնականաբար հաձելի էր տեսնել քաղաքական ասպարէզի մարդ մը, որ իր ըսեկով « ես քաջածանօթ եմ սփիւռքին» վկայութիւն մը , հիմնուելով իր խոսքերուն,կարելի չէր հաստատել ։ Սփիւռքը այլազան և բազմազան է յախձապակիի նման, ուր իւրաքանչիւր եռանգ կը ներկայացնէ բնորոշ յատկութիւն և գեղեցկութիւն թերութիւններու կողքին։ Մեր կարծիքով հմուտ սփիւռքահայը անգամ ծանօթ չէ ամբողջական սփիւռքի հիւսուած-քին, կը կասկածինք որ հայրենահայ մը որ մաս չի կազմէր իշխող կառաւարութեան , տեղեակ ըլլայ և մանաւանդ քաջածանօթ։ Այս թերութենէն կը բխի նաև Հայաստան և Սփիւռք համագործակցութիւնը։ Յիշեցնենք որ ՀՀ մէջ ներկայիս կան պաշտօնապէս արձանագրուած 125 կուսակցութիւն և անոնցմէ մէկը Ժղովրդավար Կուսակցութիւնն է, որուն նախագահը մեր հիւրն է ։

Պատկերը նոյնն է մե.զի սփիւռքահայերուս համար, մենք քաջածանօթ չենք ՀՀ վարած քաղաքականութեան ծալքերուն և շատ յաձախ կը հաւակնինք ունենալ աւելի նպաստաւոր որոշումներ և գրեթէ ամէն անգամ ընդդիմադիր ենք փոխանակ նեցուկ հանդիսանալու։

Առաջին դասախօսութիւնը տեղի ունեցաւ Շաբաթ 29 մարտին, Րայտ շրջանի Սէնթ Անտրուզ եկեղեցւոյ սրահին մէջ , ներկայութեամբ հետաքրքրասէր հասարակութեան մը , որ կը հետաքրքրուին ՀՀ գոյավիձակով ։

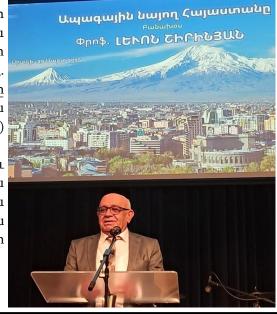
Շիրինեանի ելոյթը , որ տեւեց մօտ 1.5 ժամ ունէր հետաքրքրական նորութիւններ, բայց կարելի չէր կողմնորոշուիլ թէ իր գլխաւորած կուսակցութիւնը հակապետական է թէ կողմնակալ։ Անշուշտ գովելի է Լ. Շիրինեանի եռանդը և մարմաջը, որպէս անսպառ աղբիւր ներկայացնելու դէպքերը և դէմքերը, առանց մոռնալու ընդգծեալ ձեուվ անդրադառնալու իր և Իր գլխաւորած կուսակցութեան մասին։

Երկրորդ հանդիպումը տեղի ունեցաւ ուրբաթ 4 ապրիլին ՀԲԸՀՄ.ի կեդրոնատեղիին մէջ, որ աւելի հարց ու պատասխանի առիթ էր որ ներկաները աւելի ևս մանրամասն աւելի մօտէն տեղեկանան յուզող քաղաքական տարբերու հարցերու որ կը հետաքրքրէ զիրենք ։

Երեկոն սկսաւ ՀԲԸՄ.ի Տիկնանց Յանձնախումբի հիւրասիրութեամբ առատ մատնաՃաշերով և անուշեղէններովշ մինչ ներկաներ աւելի մօտէն ծանօթանալու առիթ ունէին գրուցելու հիւրին և ծանօթանալու իրեն հետ։

Հարց ու պատասխանի ժամանակ , որ կ՛ընդգրկէր լայն համայնապատկեր մը ՀՀ պետականութեան և օրուայ հրատապ հարցերուն։ Հիւրին գլխաւոր պոատգամը կարելի է ըսել ,որ «երխօսութիւնն» էր։ Լ. Շիրինեան կը հաւատայ երկխօսութեան և կը քաջալերէ որ բոլոր կողմերը երկխօսութեամբ լուծըն հարցերը, առանց մոռնալու ուժի (զինուորական) զօրութիւնը։

Շնորհակալութիւն առաջին և երկրորդ ելոյթներու մասնակիցներուն,և մանաւանդ ՀԲԸՄ.ին և ԹՄՄ այս Շահեկան հանդիպումներիւն համար, ինչպէս նաև Տիկնանց Յանձնախումբին և իրենց հիւրասիրութեան համար։ Բարի վերադարձի և ձանապարհի մաղթանքներով վերջ գտաւ երեկոն։

ՀԲԸՄ Ալեքսանտր Վարժարան AGBU Alexander Primary School

EASTER CELEBRATIONS

On Sunday, 6th April Alexander School was filled with joy and celebration as our annual Easter Concert brought together students, teachers, parents, alumni, families, and friends for a truly memorable event. This year's theme, "The Miracles of Our Lord Jesus Christ", set a meaningful and reflective tone for the day.

Thanks to the dedicated planning and preparation by the P&F Committee and school staff, the celebration unfolded beautifully under the Covered Outdoor Learning Area. The atmosphere was warm and welcoming, filled with laughter, love, and the delicious aroma of homemade food, all beautifully presented sweets, adding to the festive spirit.

A highlight of the day was the children's performance and the vibrant Hat Parade. The children looked delightful in their themed outfits and captivated the audience with their performances. They sang heartfelt songs of praise, recited poems and readings, and brought to life biblical miracles through moving reenactments. These included the *Wedding at Cana, Healing of the Blind Man, The Woman Healed by Her Faith, The Girl Who Lived Twice, Feeding the 5,000,* and finally The Blessing of the Children. Each performance was a testament to the quality, depth, and diversity of the education provided at our school.

The guests described the day as "amazing and fantastic"- a sentiment echoed by the many in attendance. Among our guests was Fr Norayr Patanian, Fr Avetis Hambardzumyan and Fr Ashot Abrahamyan, the newly appointed Parish Priest of the Armenian Apostolic Church of Holy Resurrection. Attending his first concert at the school, Father Ashot spoke beautifully about the importance of children through the teachings of Jesus, highlighting the school's vital role in our community's life.

EXPERIENCE ASIA

'Experience Asia' was an evening of entertainment and learning, following the culmination of the major inquiry-based learning project undertaken by our senior students. The event took place on Monday (31/03/25) evening, at which time parents and guests were introduced to the highlights and fascinating details of many Asian countries.

The students had taken on the responsibility of researching their own Asian country by working independently to produce a presentation encompassing all aspects of their chosen country.

The success of the evening was based on the hard work to detail that the students had put into this project throughout the term. The guests were highly impressed by the quality of work and presentation, from costumes, to posters, brochures and the yummy food they all had to share. We are all very proud of their efforts!

VISIT TO THE MUSEUM

What is the difference between a rock and a mineral? What do they look like? How were they formed? To help find the answers, some of the senior students from AGBU Alexander Primary School visited The Australian Museum. In the museum's spectacular 'Minerals' gallery, they explored the building blocks of planet Earth as part of their study of the Solar System.

Students worked in groups to compare, describe, and identify rocks and minerals. They learnt about the formation of different rocks and investigated the unique properties of some minerals.

Finally, students tested their knowledge by exploring mystery specimens in the gallery! In addition, the students took on a self-

guided tour of the museum by discovering many facts about the world around us, helping broaden their knowledge.

BAKING "CHOREG"

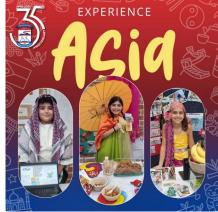
As part of our cultural activities during the final week of the school term and in the lead up to Easter, students participated in a hands-on activity to prepare Choreg, a traditional Armenian Easter pastry.

Students learned about the historical and cultural significance of

Choreg, especially its association with Easter and Armenian family traditions. Guided by our parent volunteer Mrs Svetlana Khachatourian, students worked in small groups to mix, knead, and shape the sweet, braided dough, infusing it with aromatic spices like mahlab and anise.

The activity fostered collaboration and creativity, with students taking pride in braiding the dough and shaping their pastries before baking. The school was filled with the delightful aroma of freshly baked Choreg, and the final tasting session was a highlight for all involved.

Once again, this was another activity to deepen the students' understanding and appreciation of their Armenian heritage.

The significance of the battle Sardarabad (1918)

In 1918, soon after enduring the horrors of the genocide, Armenians had to thwart further insurgency by the Ottoman army into historical Armenian land, territory that used to be part of the then fallen Russian Empire. It is to this area that hundreds of thousands of Armenian refugees had fled. The Battle of Sardarabad (Uարդարապատի ձակատամարտ) that took place in May 1918, near Sardarabad, Armenia, 40 kilometers west of Yerevan, was where the triumphant Armenians showed their strength and unity.

As we celebrate the centennial of the First Republic of Armenia, the implication of the battle of Sardarabad becomes so much more significant in Armenian history. Not only did the victory hinder Turkish advance into the rest of Armenia, but it prevented the complete destruction of the Armenian nation. Had the Armenians lost the battle of Sardarabad, author Christopher J. Walker, has said: It is perfectly possible that the word Armenia would have henceforth denoted only an antique geographical

Two months after signing the Peace Treaty of Brest-Litovsk (March 3, 1918), the Ottoman Empire took the offensive. Turkish forces, in violation of the Treaty with the Russians, crossed the border in May 1918, and attacked Alexandropol (Gyumri). The Ottoman Army's goal was to crush the Armenians, seize Transcaucasia, as well as the oil wells of Baku (Azerbaijan).

The Ottomans succeeded to take control of Alexondropol. They then moved into the Ararat Valley – the heart of Armenia. Armenian General Tovmas Nazarbekian, with the help of Trastamat (Tro) Kanayan took the positions abandoned by the Russians, and created a small Armenian army.

Catholicos Kevork V, distraught over the plight of his people, ordered the bells of the mother church in Etchmiadzin, and those of all Armenian churches to ring all day, calling his people to the aid of the fighting soldiers, and to participate in the defense of their fatherland. Yeznik Vartabed, took a group of young clergy and members of the Etchmiadzin congregation to the front to fight the invaders. Bishop Karekin Hovsepian (later Catholicos) rode on horseback and eloquently inspired the troops to fight. Armenians from all walks of life, villagers, poets, blacksmiths, and clergymen organized and formed military units. Young girls and boys carried water, food, and ammunition to the soldiers by foot, on donkeys and in ox carts.

On May 21, after taking over Sardarabad, Turkish forces advanced toward Yeghegnut. On May 22, the Armenians launched an offensive ordered by General Movses Silikyan and led by commander Boghos Bek-Pirumyan. The 5th Armenian Regiment and a special cavalry succeeded in stopping the Ottomans as they fought the Ottoman troops in a three-day battle at Sardarabad, as well as Abaran and Karakilisa, until the enemy was forced to retreat 20 kilometers westward. After reorganizing, the Ottomans attempted to cross the Araks River but were met with fierce resistance by the 5th Armenian Regiment.

On May 27, an Armenian force commanded by Colonel Karapet Hasan-Pashayan and the rest of the Armenian forces struck Ottoman positions. In spite of reinforcements sent to help, the Ottomans bore heavy losses, and their commanders ordered a general retreat as the surviving elements of the Ottoman army fled.

Two days after the victory of the battle of Sardarabad, on May 28, 1918, the Armenian National Council in Tiflis proclaimed the independence of the Democratic Republic of Armenia, which lasted until the Bolshevik occupation of Armenia in November 1920. The Soviet ruled until 1991. The rest is history as we know it.

Historically, for the record, we can mention, that the Victory of Sardarapad prevented a possible attack and destruction of Tbilisi by the Turks. Georgia announced its independence May 26, 1918, and it was under German Protection allied of the Turks, till 1921 when it was invaded by the

red army and annexed to the Soviet Union. The Germans at the time with the name '3B's "they had the intention to build a railway connecting Baku to Berlin via Istanbul, hence the Name 3 B's Baku ,Bolis, Berlin. The Armenians with the victory of Sardarabad and then the soviets prevented the realization of that plan. The world was going to be totally different as we know it now.

Sardarabad Memorial

Fifty years after the battle, the Sardarabad Memorial, the magnificent symbol of pride and survival, was built in Armavir, Armenia. Its entrance is flanked by huge, winged oxen made of pink duf stone. The stairs lead to a square where a 26-meter-high bell tower rises. It has a trellis structure with nine bells. The bells ring every year on the day of the historic victory. The monument is guarded by colossal, winged lions and is surrounded by a memorial garden for Karabakh (Artsakh) martyrs.

Anania Shirakatsi: A Luminary of Ancient Armenian Science

Anania Shirakatsi (Armenian: Անանիա Շիրակացի; c. 610–c. 685) stands as a monumental figure in the annals of Armenian history. Renowned for his pioneering contributions in geography, cartography, history, and astronomy, Shirakatsi is celebrated as the father of ancient Armenian natural science. Born in the Shirak province, his legacy is deeply interwoven with the rich tapestry of Armenian cultural heritage.

Early Life and Education

Anania Shirakatsi, sometimes referred to as Shirakavantsi after the town of Shirakavan, was the son of Hovhannes. His educational journey began in Armenia, where he received his primary education. Driven by an insatiable thirst for knowledge, Shirakatsi ventured to Byzantium for further studies. His academic pursuits led him to the province of IV Armenia via the city of Theodosiopolis (modern-day Erzurum), where he studied under the mathematician Christosatour.

Eager to expand his horizons, Shirakatsi moved to Trebizond (present-day Trabzon) to study with the esteemed scientist Tychicus, who was well-versed in Armenian literature. Under Tychicus's tutelage, Shirakatsi honed his skills for approximately eight years before returning to Armenia to embark on his own scientific and teaching career.

Scientific and Teaching Contributions

Upon his return to Armenia, Shirakatsi dedicated himself to advancing scientific knowledge and education. He established schools that adhered to the principles of the quadrivium, a classical curriculum encompassing arithmetic, geometry, music, and astronomy. His scholarly endeavors spanned a wide array of disciplines, resulting in numerous significant works.

Major Works

Mathematics of Anania Shirakatsi: This text delves into weights and measures, providing insights into the mathematical knowledge of the time.

Questions and Solutions: A collection of arithmetic problems that stands as one of the oldest surviving works on arithmetic, showcasing Shirakatsi's prowess in mathematical education.

Treatise on the Calendar and Cosmography: This work explores the intricacies of the calendar system and the broader cosmos.

Geography: Among his geographical works, Shirakatsi's "Geographical Atlas of the World," known as "Ashkharatsuyts," offers detailed descriptions of the historical geography of Armenia and neighboring regions. This atlas, initially attributed to Movses Khorenatsi, was first published in 1683 in Marseille.

Astronomical and Chronological Innovations

Shirakatsi's contributions extended beyond geography and mathematics. He played a pivotal role in reforming the Armenian calendar. At the behest of Catholicos Anastas (662-668), he proposed a fixed calendar model based on the Roman system, addressing the inconsistencies of the existing movable solar calendar. Despite the significance of his work, it remained unadopted after the Catholicos's death.

Legacy and Recognitio

Anania Shirakatsi's influence on Armenian culture and science is immeasurable. His works, preserved in manuscripts housed at the Matenadaran (Yerevan) and other renowned repositories, continue to inspire scholars and historians. In recognition of his contributions, one of Armenia's highest state awards, the "Anania Shirakatsi" Medal, is named in his honor. Additionally, the Yerevan University of International Relations and the Armenian National Lyceum (Educational Complex) bear his name, commemorating his enduring legacy.

Shirakatsi's scientific views and dedication to education have left an indelible mark on Armenian heritage, cementing his place as a luminary in the annals of history.

Some quotes about Anania Shirakatsi?

- 1. "Anania Shirakatsi is one of the greatest scientists who made an important contribution to the field of exact sciences in Armenia, a brilliant scientist and philosopher of the 7th century; actually the founder of exact sciences in Armenian reality."
- 2. "And love strongly the art of figures. I thought that it's not possible to compose something without figures honoring them as the mother of all wisdom." Anania Shirakatsi
- 3. "Shirakatsi had been at Tyukhik's school for 8 years; he became proficient in exact science and came back to his native land with rich knowledge base."

"Shirakatsi's arithmetic work is the oldest one among the textbooks of Arithmetic known by us and it contains the oldest tables for arithmetic which have got to us."

These quotes highlight Shirakatsi's profound impact on Armenian science and his dedication to the pursuit of knowledge.

Medicine in Ancient Armenia

From ancient times, Armenia has earned a reputation as a country with "rich medical and medicinal resources." This is evidenced by ancient authors such as Xenophon in "Anabasis," Tacitus in "Annals," Dioscorides in "Materia Medica," and many others. Ancient and medieval Armenian authors also paid great attention to this issue and left many works, including Agathangelos, Lazar Parpetsi, Grigor Magistros, and many others.

Many cities in ancient Armenia were centers of medical knowledge. For example, the city of Erzinke (in High Armenia) was known in ancient times as a "city of _healthy living" and was a center of pagan medicine. Later, cities like Kapan, Ghladzor, and others also became known for their medical knowledge. The goddess Ast(h)ik, analogous to the Greek goddesses Hygieia and Culina, was considered the patroness of _health, hygiene, and culinary arts. Around the same time, Armenians also had a cult of worshiping hormone-like herbs.

The ancient Armenians knew a great variety of medicinal herbs and knew how to use them wisely. Below are some wild herbs, rare to the average person's ear, used in national Armenian cuisine and medicinal nutrition. Many of them were specially cultivated in medicinal "cultural gardens." For example, herbs of "noble bitterness" such as elecampane, chicory, black cumin, bryony, calamus, graveyard moss, and araynik.

Additionally, herbs like opopanax, sparrow grass, dyer's alkanet, heliotrope, puncture vine, hore-hound, colocynth, and many others were cultivated. All table greens were used for medical purposes, including coriander, fennel, hyssop, dill, mustard, horseradish, basil, parsley, cress, celery, and fenugreek. In both cuisine and medicine, not only the greens and roots but also the seeds of the plants were used.

During the reigns of various Armenian dynasties (Artashesids, Arsacids, Bagratids, Rubenids, Lusignans), the state bore direct responsibility not only for the health of its army but also for the nation as a whole. It should be added that at the state level, there was also interest and care for "magnificent civilized medicinal gardens."

rmenian King Valarsak, who lived in the 2nd century BC, first took measures to improve his lands, particularly the marshy areas of Tayk and Kogh. After completing the reclamation work, he ordered the establishment of herbal, medicinal, "cultural" gardens, and fruit and berry medicinal orchards and forests. The Armenian ruler also established a special "medicinal garden" position. The official responsible for this area of activity was called "bastanji."

A knowledgeable professional bastanji had to possess the expertise of a pharmacognosist, botanist, soil scientist, meliorator, and chemist. Additionally, they retained the authority to manage these royal medicinal estates! Lazar Parpetsi writes: "...there (in Ayrarat; ed. S.N.) they found the roots of various plants used, according to the art and knowledge of knowledgeable doctors ("bzhshkapetov" – ancient Armenian), as medicines or quickly healing plasters."

The Armenian vardapet Tovma Artsruni wrote: "... King Artashes (late 2nd century – early 1st century BC) planted a garden of various flowering, fragrant plants around the fortress in the city of Artamet ... for the preparation of medicines from them ... invented by curious doctors, according to the teachings of Asclepius." Medicinal plants endemic to the Armenian flora were part of the famous "theriac" composed by the Pontic king Mithridates Eupator. It is known that he was a skilled toxicologist of antiquity and invented various poisons and antidotes. Mithridates Eupator had a well-equipped, for its time, personal serpentarium.

In many medieval medical sources – Indian, Coptic, Syrian, Armenian, as well as Jewish, Greek, Arab, and Slavic (in Russia these books were called "eastern vertograds," according to Bogoyavlensky N.), the names of regions and cities of Armenia are mentioned. These areas were famous for their _medicinal herbs and remedies, and the doctors practicing there were knowledgeable. Herbs growing in Armenian territories were in great demand and served as an export item in the Armenian economy.

For example, pharmacopoeias from other countries (as well as other regions of Armenia) preordered various concoctions for manufacture and delivery. They bought herbs and ready-made medicines in the well-known port cities of Cilician Armenia – Sis and Tarsus. From the regions of Armenian Cappadocia, they delivered mumiyo, various gums, camel thorn, special medicinal stones ("karatherapy" – ancient Armenian; "stonetherapy" – Latin), and others.

From Amasia (the homeland of the famous medieval scientist Amirdovlat Amasiatsi), they brought the innards of giant catfish for the composition of complex medicines. Earlier, a recipe for such a medicine was described by Strabo (who was also a native of Amasia). Xenophon in his "Anabasis" admired many Armenian food products and medicinal remedies.

In addition to "fragrant Armenian wine, beer, sesame and almond oils," he also mentions an important medicinal raw material – high-quality "Armenian turpentine (turpentine)." Tacitus describes in his "Annals" Armenian village (folk) remedies that successfully heal severe wounds. Dioscorides in "Materia Medica" talks about the _medicinal plants of the Armenian flora.

"The best amomum is Armenian; it is golden in color, with yellowish wood and a rather pleasant smell." Pliny the Elder in "Natural History" notes that Armenia in ancient times was the homeland of valuable gum-bearing plants, including the famous laser or silphium ("Lazerpitium" in Latin). Silphium was highly valued by the Romans as an effective remedy for many diseases (especially impotence).

Armenian pharmaco/phyto/medical expeditions were funded by many monarchs, Armenian, European, and even Muslim. For example, Sultan Mehmed II allocated significant funds for these purposes to his "bastanji-pasha" (court physician), the talented Armenian scientist and doctor Amirdovlat Amasiatsi. Armenian doctors brought various medicinal remedies from different expeditions. Special expeditions were sent to the Ararat Plateau. They brought unique endemic herbs and pieces of the well-preserved Noah's Ark.

Many doctors of that time believed that the surviving resin of the sacred ship helped in treating various diseases. In addition, it was also used to make amulets "... using it, in most cases, as a remedy against diseases." This was testified by ancient scholars such as Josephus Flavius, Alexander Polyhistor, Abiden, and others. Christian historians such as Eusebius of Caesarea, Moses of Chorene, and others also mentioned these facts.

Merchants specializing in the delivery of medicinal raw materials received a "special order" from the bastanji-pasha for one important medicinal plant. This was dodder ("Cuscuta epithymum L. Myrr" in Latin). "No anti-cancer drug is complete without its presence." Dodder was also added to applications used for tumour diseases. Armenian doctors (and court physicians of other states, including) ordered another medicinal plant that was part of the remedies prepared for high-ranking individuals.

This unique herb, known for its healing properties, was called "Job's tears" ("Coix jobi L./ Cramineae" in Latin) at that time. In ancient Armenian manuscripts, it is referred to as "umitarien." Amirdovlat Amasiatsi writes that "it (the plant) grows in Jerusalem, in the courtyard of the Church of the Resurrection, as well as outside the courtyard."

According to medieval doctors, this plant helped with many serious diseases—abdominal tumors, liver diseases, dropsy, eczema, dog and snake bites. Although other sources report that this plant is widespread in China, Japan, and India. In general, herbs, salts, and balms brought from "the lands where the Lord himself walked" were in great demand even among non-believers.

Enormous attention was paid to gerontology and the treatment of "senile diseases" (cerebral atherosclerosis, senility, weakened vision and hearing, incontinence, osteoporosis, etc.). Armenia, especially its mountainous regions, has long been considered a country of long-livers, which was largely due to physical culture skills, an abundance of active games for children and adults, as wellas medicinal and dietary habits passed down from generation to generation.

In addition, it should be noted that with the adoption of Christianity, a wide range of laws was also adopted that contributed to the hygiene, _health, and longevity of the Armenian nation as a whole. Armenians took hygiene very seriously. During the early Christian period, leprosariums already existed in Armenia. For example, Princess Agvida Salahuni (wife of nakharar Suren Salahuni) opened the world's first leprosarium with 35 beds in 260 AD.

Shop 1/155 Sailors Bay Rd Northbridge 2063

Mob: 0416 27 43 27 Ph: (02) 9958 0075 Fax: (02) 9958 0075

Email: shenksrealty@optusnet.com.au

For all your properties sales and management needs feel free to contact

Mary Yapoudjian

Ձեր անշարժ գոյքի վաճառքի կամ կառավարումի հարցերով հաճեցէք դիմել

Մերի Եափուձեանի

Sales | Rental | Management | Residential | Commercial

Here to Serve! www.shenksrealty.com

In 365 AD, at the Ashtishat Council, the Armenian Apostolic Church decided to open leprosariums and hospitals ("bzhshkanots" βժ2μμίμης)in ancient Armenian) throughout Armenia, as well as to exempt pharmacies and medical institutions from taxes. This proposal was fully supported by the secular authorities of the country. Meanwhile, in enlightened Europe, lepers were at best expelled from the settlement, at worst—killed, and leprosariums appeared 300 years later.

At monasteries, free "poor pharmacies," almshouses, and hospitals for the treatment of the needy were rapidly built. These charitable institutions existed on donations from the powerful and the middle class, who could contribute to their maintenance. In the territory of Byzantium, Armenian Chalcedonians opened the first hospital ("Basilea" in Latin) as early as the 4th century.

Dentistry was at a fairly high level. Dental prosthetics existed since ancient times, and oral sanitation was also given considerable attention. After meals, servants brought vessels with herbal rinses for the mouth. Teeth were cleaned with a special brush with ash from pumpkin or eggplant skins with salt, and from the late 14th to early 15th centuries, scrapers for cleaning the surface of the tongue appeared. Incidentally, Armenian medicine introduced Armenian healing clay ("bolus" in ancient Armenian), borax, and ammonia into the medical practice of other peoples.

By law, an Armenian _doctor did not have the right to refuse medical assistance even to a beggar. If this, God forbid, happened, the doctor was deprived of his diploma and practice, and no one would shake his hand. It should be added that Armenia adopted the "Code of the Armenian Doctor." It was developed by the great Armenian scientist Amirdovlat Amasiatsi (15th century).

Another luminary of Armenian science, Mkhitar Heratsi (12th century), author of many medical works and creator of national music therapy (see "Consolation for Fevers"), wrote a work on occupational diseases (blacksmiths, glassblowers, etc.), which was 300 years ahead of the European doctor Bernardino Ramazzini.

The breakthrough in gerontology of that time was also due to the fact that Armenian medicine had powerful Phyto therapeutic agents for its time. For example, the milky juice and fruits of embolic myrobalans ("Emblica officinalis Gaertn L." in Latin) could significantly slow down the aging process. It has been proven that myrobalans strengthen the nervous system, heart, hair follicles, "maintain mental acuity," increase sexual strength and hormonal activity in the elderly. Myrobalans were used to produce oil for medicinal purposes. The fruits were also used for tanning leather.

In the preparation of gerontological medicines, plants were used, most of which belonged to highly active botanical families in terms of medicinal properties: Apiceae, Asteraceae, Euphorbiaceae, Fabaceae, Lamiaceae, Liliaceae. The gum resins of plants from the Apiaceae family were of particular importance in Armenian gerontology. First and foremost, this included ferula (indications: memory loss, decreased intelligence, paresis, paralysis, decreased visual and auditory acuity).

In medieval Armenian geriatrics, the medicinal properties of plants from the Liliaceae family were highly valued: onion, sea onion (squill), aloe, lilies. Therefore, to prevent and treat senile ailments, Armenian bzhshkapetov recommended a simple and accessible medicinal remedy to their patients—onion (Allium cepa L.). It contains essential sulphide oil, flavonoid quercetin, iodine, vitamins C, B1, B2, pro-A.

Moreover, both the church and secular authorities strongly encouraged the observance of weekly and other Christian fasts. Armenian _doctors, for the most part, were strictly devout people and primarily explained to their patients that illness was merely a consequence. They tried to explain that the root cause of diseases was the failure to observe God's Commandments, as well as the unwillingness (or laziness) to go to church—to confess and partake of the Holy Mysteries of Christ.

This, in essence, is the main spiritual factor of health. Also taken into account were the vital moral principles for a Christian described in the New Testament: love of goodness, humility, meekness, and suppression of self. All kinds of lust, especially pedophilia, sodomy, and incest, gluttony, greed, profiteering from money lent at interest, offending pregnant women, widows, and orphans, etc. And only

after this important introduction was the therapeutic (from a physiological point of view) factor of disease treatment discussed. This also influenced the health of the nation as a whole and bore fruit.

Modern scientists also believe that the human body should periodically be relieved from heavy "modern" food, saturated with growth hormones, synthetic additives, and vegetable fats (coconut and palm oils, which kill capillaries). Incidentally, Japanese biochemists have concluded that eating canned food provokes the onset of Alzheimer's disease. Therefore, in our time, fasting is also highly recommended for physical health.

The dietary habits of the Armenian ethnic group contributed to this factor—meat was eaten only on major holidays and during the "Matagh" ritual. They tried to replace red meat with poultry, fish, mushrooms, nuts (baked goods, legumes, and nut porridges). In everyday life, Armenians consumed a variety of products belonging to the class of aphrodisiacs.

Many varieties of table greens and wild herbs. Also, the fruits of many tree-like shrubs were used for cosmetic, culinary, and medicinal purposes. Rosehip, rowan, viburnum, sea buckthorn, elderberry, juniper, barberry. Rhubarb, liquorice, wild herbs, honey, nuts, seeds. Vegetables—carrots, pumpkins, zucchini, cucumbers.

Natalia Sobol, historian of Armenian studies

Armenian doctors study new immunotherapy method in lung cancer treatment

Doctors in Armenia will test a new method for treating lung cancer using a combination of Balstilimab and Botensilimab immunotherapy.

Experts are now conducting the relevant research. Samvel Bardakhchyan, the Scientific Director of the Immune Oncology Research Institute and Lead of the Adult Oncology team at the Yeolyan Hematology and Oncology Center told Armenpress that immunotherapy is a newly developing area around the world. Chemotherapy is usually used for treating cancer, it is a drug that immediately affects the cancerous cells and destroys them. Unlike chemotherapy, this new method of treatment, immunotherapy, doesn't affect the cancerous cell immediately, but it stimulates the patient's immune system and helps the body to detect and fight against the cancer on its own," Bardakhchyan said.

Immunotherapy has been developing around the world since the last decade, and experts have been searching for new methods to increase its efficiency.

"These drugs already have numerous applications for treating other cancerous diseases. They showed highly promising results and high effectiveness in several clinical trials, especially during treatment of colon cancer. And based on that data our hospital also launched the studies for treatment of lung cancer," the oncologist said.

The studies have been taking place since June 2024 and involve 45 patients with stage 4 lung cancer who haven't received any treatment in the past.

Although the current studies focus on lung cancer, doctors plan to use the drugs in clinical trials of treating other cancerous diseases, sometimes combining with chemotherapy treatment

The research, authorized by the healthcare ministry, is conducted jointly by the Immune Oncology Research Institute and the Yeolyan Hematology and Oncology Centre.

Մայիս,May-2025

HEMATOLOGY CENTER AFTER PROF. R.YEOLYAN

Աւստրալիոյ և նոր Զելանտայի Թեմի նշանակեալ բարեխնամ Առաջնոր Տէր Վարդան Եպս. Նաւասարդեանի առաջին քարոզը իր առաջին Ս. Զատկուայ տօնին առիթով , որ կը փոխանցենք իր բացակայութըեան ։ Առաջնորդ Սրբազան հայրը կը գտնուի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին , սպասողական իր վիզային , որ ժամանէ Սիտնի

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ԱԻՍՏՐԱԼԻՈՑ ԵՒ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱՅԻ DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

SN 160/04/25

14 Ապրիլ 2025

ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ ԵՒ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ ՏԷՐ ՎԱՐԴԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ

«Չէ աստ, այլ յարեաւ»։

Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի տարածքին գործող հոգեւոր, քաղաքական,բարեսիրական, կրթական, մշակութային, մարմնամարզի, լրատուական, ընկերային եւ երիտասարդական կազմակերպութիւններու պատասխանատուներուն եւ անդամներուն, սիրասուն մեր հաւատացեալ զաւակներուն, քոյրերուն եւ եղբայրներուն,

Հայրական ջերմ սիրով եւ յարուցեալ Քրիստոսի հոգենորոգ շնորհներով կ'ողջունեմ եւ կը շնորհաւորեմ ձեզ բոլորդ Սուրբ Զատիկի այս հրաշափառ եւ հոգենորոգ տօնին առիթով։

Ամենայն Հայութեան հոգեւոր կեդրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնէն, ուր այս օրերուն հոգեւոր նորոգութեան եւ լիցքաւորման օրեր կ'անցընեմ՝ սպասելով ամենքիդ հետ միանալու եւ ծառայութեան ձամբով փառաւորելու մեր ամենքի Երկնաւոր Տէրն ու Փրկիչը Իր մեզի պարգեւած յարութեան յոյսի եւ կեանքի յաղթանակի պանծալի ներշնչումով եւ հաւատքի նորոգութեամբ։ կ'աղօթեմ, որ Տէրունական այս մեծագոյն տօնը վերանորոգէ մեր հաւատքը եւ յոյսը։ Քրիստոսի Յարութեամբ մահը պարտութեան մատնուեցաւ եւ յաւիտենական կեանքի դռները բացուեցան մեր բոլորին առջեւ։

Այսօր, երբ համայն քրիստոնեայ աշխարհը կը տօնախմբէ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի

Յարութիւնը, միասնաբար խորհրդածենք Զատկուան խորհուրդին մասին։ Իւր Յարութեամբ Քրիստոս յաղթեց մահուան, մեղքին եւ չարին, ուստի մենք, որպէս Անոր հետեւորդներ, կոչուած ենք այդ յաղթանակը մեր կեանքին մէջ կենդանացնելու եւ իրականութիւն դարձնելու։ Ինչպէս

Քրիստոս յարութիւն առաւ, նոյնպէս ալ մենք կոչուած ենք վերածնելու հոգեւորապէս,վերանորոգելու մեր հաւատքը եւ սէրը Աստուծոյ եւ մեր նմանին հանդէպ, ինչպէս նաեւ համայնական միասնական ջանքերով ցոյց տալու մեր հաւատարմութիւնը մեր ազգային հաւաքական ձգտումներուն եւ նպատակներուն։

Մեր սրտագին աղօթքն է, որ Յարուցեալ Քրիստոսի լոյսը միշտ պայծառացնէ ձեր կեանքի ձանապարհը, Անոր ձշմարտութեան պատգամները զօրացնեն ձեր միտքերը եւ անսահման սէրը լեցնէ ձեր սրտերը։ Փրկիչ Տէրը օրհնէ ձեր ընտանիքները, պահպանէ ձեր զաւակները եւ պարգեւէ խաղաղութիւն, բարգաւաձում ու բարօրութիւն մեր Հայրենիքին, հիւրընկալ Աւստրալիոլ եւ Նոր Զելանտալի երկիրներուն մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն։

ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ. ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

Աղօթարար սիրոյ ողջունիւ եւ օրհնութեամբ՝ Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան

Առաջնորդ

11 Chatswood Avenue, Chatswood NSW 2067 $^{\sim}$ PO Box 694, Chatswood NSW 2067 Australia Tel: 61-2-9161400 $^{\sim}$ Email: primate@armenian.com.au

ՀԱՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՏԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Are you looking for an aged care home where your loved one can experience Armenian language, culture, companionship and spirituality?

A modern facility that offers:

- residential and respite accommodation
- best practice clinical and dementia care
- allied health services
- leisure and recreational activities

Alexander Aged Care is operated by members of your Armenian community on a not-for-profit basis so you will have peace of mind knowing that your loved one will receive exemplary care and service 24/7.

To find out more please go to: https://www.myagedcare.gov.au/find-a-provider/alexander-aged-care Contact our Director of Nursing on: 9938 1514 or don@alexander.org.au

Visit Alexander Aged Care at: 16 Victor Road Brookvale

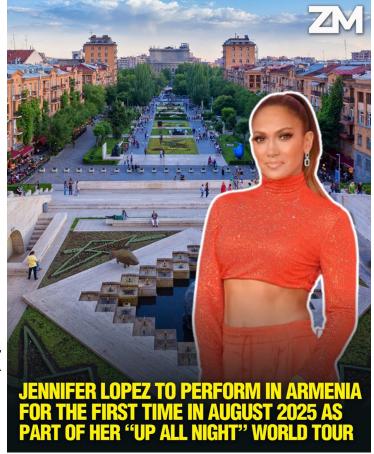
Facebook Page https://www.facebook.com/alexander.aged.care/

Jennifer Lopez To Perform In Armenia For The First Time In August 2025 As

Part Of Her "Up All Night" World Tour

Global superstar Jennifer Lopez is coming to Armenia for the first time and will perform on August 3, 2025, at Yerevan's Vazgen Sargsyan Republican Stadium, as part of her "Up All Night" world tour, reports Zartonk Media.

The tour kicks off on July 1 in Turkey and includes major stops across Europe, the Middle East, and Central Asia. She'll hit cities in Turkey, Egypt, Spain, Hungary, Italy, Poland, Romania, the United Arab Emirates, and Kazakhstan, before closing her tour in Armenia.

Did you know

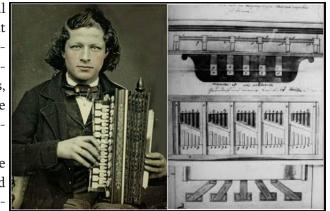
Cyrill Demian (1772–1849) -Կիւրեղ Տեմեան, was an <u>Austrian</u> inventor of <u>Armenian-Romanian</u> origin, who made his living as an organ and piano maker with his two sons, Karl and Guido, in <u>Vienna, Austria</u>. Demian was born in <u>Gherla, Transylvania,</u>(Romania, amcient Armenopolis) and died in Vienna. On May 6, 1829, Cyrill and his sons presented a new instrument to the authorities for patent - the <u>accordion</u>. The patent was officially granted on May 23, 1829.

Description of the accordion

Demian's accordion was described in the original German patent as follows: "Its appearance essen-

tially consists of a little box with reeds of metal plates and bellows fixed to it, in such a way that it can easily be carried, and therefore traveling visitors to the country will appreciate the instrument. It is possible to perform marches, arias, melodies, even by an amateur of music with little practice, and to play the loveliest and most pleasant chords of 3, 4, 5 etc. voices after instruction."

Today the accordion is still a big part of the cultural heritage specially in Mexico. It is used very often in India, Columbia, Germany, Brfazil, Bosnia and Herzegovina, USA and Italy

Luther George Simjian (January 28, 1905 – Oc-

tober 23, 1997) was an Armenian-American inventor and entrepreneur. A prolific and professional inventor, he held over 200 patents, mostly related to optics and electronics. His most significant inventions were a pioneering flight simulator, arguably the first ATM and improvement to the teleprompter.

Early life Simjian was born in Aintab, Ottoman Empire to Armenian parents on January 28, 1905. His father, George, was an insurance broker working for an Austrian company. His mother, Josephine (*née* Zaharian) died when he was only a few months old. His father later remarried and he had two half-sisters. Simjian lived in Aintab until the age of nine. In 1915, during the Armenian genocide, the Simjian family fled to Aleppo, Syria, only to return to Aintab in 1920. His stepmother and half-sisters were killed in Marash. Simjian fled to Beirut, then to France and eventually to the United States by the end of 1920. He first settled in New Haven, Connecticut, living with an uncle. He found a job coloring photographs. He graduated from the Booth Preparatory School in New Haven

Color X-ray In June 1934 he was granted a patent for a color X-ray machine. He had applied for it in March 1932. He had "conceived the idea at Yale while trying to improve the quality of lecture slides. He decided to apply the new technology of television to X-ray images. Scanning was done in three separate colors, each of which could be enhanced as necessary, and the three scans could then be recombined to form a colored image. The separate scans could also be sent through a wire to another location for analysis. This transformed the field of X-ray technology. "This was reported by *Time Magazine* and *The Literary Digest* in July 1934.

Reflectone and flight simulator

In 1939 Simjian founded Reflectone Corporation (later renamed to Reflectone Electronics, Inc.) [4] in <u>Stamford, Connecticut</u>, to develop and manufacture his inventions. He served as president and chairman of Reflectone until he sold the company to Universal Match Corporation in 1961. Under his leadership, the company achieved "significant commercial success."

During World War II, Simjian invented a training apparatus for aviators..It was the "first <u>flight simulator</u> of its kind." He filed for patent in February 1943 and was granted a patent for it in January 1946.

The <u>War Department</u> credited the device "with having contributed to the success of the air war." Simjian considered it his "most significant invention of the era because of the many lives it saved."He received a citation from Admiral <u>Bill Halsey</u> saying his device had saved thousands American servicemen's lives.

Teleprompter

Simjian held a patent on the <u>teleprompter</u>. However, he is not its sole inventor. Its invention is usually credited to <u>Hubert Schlafly</u>, an engineer working with <u>CBS</u> and Fred Barton, an actor, who developed a mechanical cueing device in the 1950s. Simjian and <u>Jess Oppenheimer</u>, the creator and producer of the classic sitcom <u>I Love Lucy</u>, improved it and replaced it with an optical teleprompter. Hayward wrote that the advantage of the optical teleprompter proposed by Simjian and Oppenheimer was "its ability to break down the division between the viewer and person on camera by allowing for direct eye contact on the part of the presenter with the camera aperture." The prompting device was applied for patent in 1955 and it was granted in 1957. Hayward argues that:

Bankograph (ATM)

Simjian invented what has been described as a precursor of the <u>automated teller machine</u> (ATM). For this, Simjian is often considered the inventor of the ATM, or that he first introduced the concept. The entry on Simjian in the <u>American National Biography</u> noted that he is "sometimes referred to as the 'father of the ATM' because he introduced the idea behind these now-ubiquitous machines." According to <u>history.com</u>, "Many experts believe that the first automated banking machine was the creation" of Simjian. According to Konheim, Simjian "came up with the idea of creating a 'hole-in-the wall machine' that would allow customers to make financial trans actions. "Hayward notes that Simjian's role in the invention of the ATM is disputed, however, he is recognized as the "inventor of a photomechanical automated banking terminal," popularly known as the Bankograph. [32]

The authors of a 2009 study in the journal *Marketing Science* credited Simjian with the first concept (1957), the first patent (1957), and the first prototype (1960) of the ATM

For the record, the turks, as per their known habit in distorting facts, but taking in consideration that Simjian is born in Aintab, without mentioning his nationality, state that the inventor of the ATM IS FROM AINTAB. (mioutioune)

"ATM'YI BIR ANTEPLI ICATE ETTI".

China's XPeng plans to mass-produce flying cars by 2026

Chinese electric vehicle maker XPeng Motors plans to mass-produce flying cars by 2026, as China's low-altitude economy gains momentum with more supportive policies, China Daily reported citing the CEO of XPeng Motors He Xiaopeng.

He Xiaopeng, a deputy to the 14th National People's Congress and chairman and CEO of XPeng Motors, said on the sidelines of the ongoing two sessions that if the project stays on schedule, XPeng

will become the first company globally to mass-produce flying cars.

"We are integrating vehicle control with AI to develop a new flight control system into such flying cars, making it safer and more user-friendly," he added.

XPeng is also ramping up its autonomous driving efforts, with plans for Level 3 autonomous vehicles to surpass global competitors this year. By 2026 the company plans to roll out Level 4 capabilities, including fully autonomous parking.

Beyond cars, XPeng is also investing in humanoid robots.

He noted that China's humanoid robotics industry is advancing towards Level 3, where robots can operate independently in many scenarios but still require human oversight in complex situations.

Armenia and China have held political consultations in Beijing.

The Armenian delegation was represented by Deputy Foreign Minister Mnatsakan Safaryan, while the Chinese side was led by Liu Bin, Member of the CPC Committee of the Ministry of Foreign Affairs and Assistant Minister of Foreign Affairs.

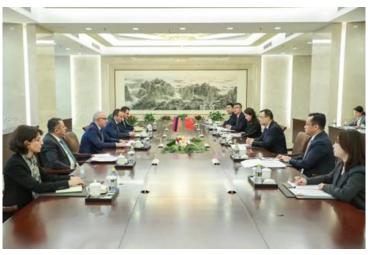
The parties underscored the high level political bilateral dialogue and discussed the steps for further deepening it, the Armenian foreign ministry said in a readout.

China reiterated its support for Armenia's political independence, sovereignty and territorial integrity. Armenia reiterated support for the One China principle.

A broad circle of items on the bilateral agenda was discussed, including the political, trade-economic, agricultural, transport interconnectivity, cultural and humanitarian areas. The sides were pleased to note the positive dynamics in the development of the relationship between Armenia and China.

The sides attached importance to the Armenian government's Crossroads of Peace project, and China's Belt and Road initiative. The implementation of infrastructure projects was highlighted.

Ideas were exchanged around cooperation between Armenia and China within the framework of international organizations. The Chinese side presented its priorities during its upcoming presidency at the Shanghai Cooperation Organisation (SCO). Prospects of cooperation within the framework of the SCO were discussed.

Air Arabia Abu Dhabi to launch Yerevan flights

Air Arabia Abu Dhabi airline will launch roundtrip flights from Abu Dhabi to Yerevan on June 1.

Yerevan's Zvartnots International Airport said in a press release that the flights will be conducted 6 times per week on Mondays, Wednesdays, Thursdays, Fridays, Saturdays and Sundays.

Armenia achieves new successes on its path to becoming an air transit hub

Armenia is recording new successes on its path to becoming a transit route in the air transportation sector. According to data from Yerevan's Zvartnots Airport, in 2018-2019, only 36 passengers used Armenia as a transit country. In 2024, this number exceeded 172,000, and as of March 11 this year, 14,542 passengers had already transited through Armenia.

In an interview with Armenpress, Deputy Minister of Territorial Administration and Infrastructure of the Republic of Armenia Armen Simonyan noted that the majority of transit passenger flow was handled by local airlines.

"Local airlines play an important and decisive role in increasing the number of transit passengers, as they have the opportunity to use Armenian airports as transit points to transport passengers from a third country to another. Many other airlines do not have this option, as they are not registered in Armenia. In other words, if an airline not registered in our country operates a flight from a third country to Armenia, it cannot continue to another country due to intergovernmental agreements in the field of air transportation," Simonyan explained.

Despite the increase in transit passenger numbers in recent years, further efforts are needed to establish Armenia as a transit country.

"I see the solution to this issue in two parts: first, infrastructure - there must be proper facilities to efficiently serve these transit flows. Work is already underway to expand Zvartnots Airport. Second, the attraction of new airlines and the development of local carriers," the deputy minister said.

Commenting on how the increase in flights in recent years has affected ticket pricing, Simonyan noted that airfare prices depend on several factors.

"Relations in this sector are market-based. Airfares are primarily determined by airlines, taking into account demand for a particular destination, competition, and operating costs," he said.

Kirsty Coventry elected first female president of International Olympic Committee

Kirsty Coventry has been elected the 10th President of the International Olympic Committee.

The 41-year-old Zimbabwean was chosen in a secret ballot of seven candidates at the 144th IOC Session being held in Costa Navarino, Greece, on 20 March, for an eight-year term of office.

President-elect Coventry replaces outgoing President Thomas Bach, who was first elected in 2013 and re-elected in 2021.

Armenia to open embassy in Oman

The Armenian Cabinet the opening of a resident embassy in Oman.

The foreign ministry said that Armenia's ties with Arab countries in the Gulf have been dynamically developing in the recent years, and the friendly ties with Oman have intensified as well.

Armenia and Oman have potential for cooperation in trade, cargo shipments, air communication, IT, education, science, culture and tourism, the foreign ministry explained in the Cabinet meeting agenda item.

It also credited Oman for positioning itself as a neutral state in regional matters due to its balanced foreign policy, contributing to development of dialogue and cooperation between regional powers.

Oman has approved Armenia's decision to open an embassy in Muscat.

The opening of the embassy will contribute to strengthening the warm political dialogue, trade-economic ties, tourism flow, as well as trade turnover, including transit, between Armenia and Oman. It would also contribute to strengthening Armenia's ties with several other countries in East Africa and Indian Ocean regions given Oman's historic and cultural ties with them.

AGBU Offers Transformative Cultural and Service Experience for Armenian Youth

NEW YORK — The Armenian General Benevolent Union (AGBU) is proud to announce the return of its highly acclaimed Discover Armenia program, an immersive summer experience designed to connect Armenian youth from around the world with their peers and ancestral homeland. Through a combination of cultural exploration, community service, and adventure, this life-changing initiative fosters a deeper connection to Armenian heritage while empowering participants to make a meaningful impact and lifelong friendships.

Since its inception, Discover Armenia has provided young Armenians, aged 15 to 18, with anunparalleled opportunity to experience Armenia firsthand. The program combines visits to historical landmarks, cultural workshops, and volunteer projects aimed at uplifting local communities. Participants gain invaluable knowledge about their roots, forge lifelong friendships, and contribute to the ongoing development of Armenia.

"Our goal is to provide young Armenians with a profound and personal connection to their peers from around the world and to their heritage," said Gayane Manukian, Director of Diaspora Youth Program at AGBU. "Through hands-on experiences and meaningful engagement with local communities, Discover Armenia inspires the next generation to embrace their identity and contribute to the future of Armenia."

The Discover Armenia Program offers unique opportunities to participants that stand out from other programs. In addition to the many iconic sites, other adventures include exploring Areni Cave, home to the world's oldest known winery, dating back over 6,000 years; the Wings of Tatev is the world's longest reversible cable car, leading to the stunning Tatev Monastery, an important historic and spiritual landmark, and ziplining at Yell Extreme Park, which offers a range of adrenaline-pumping activities.

A trip to Gyumri, Armenia's cultural capital, provides a deep dive into the city's artistic and historical richness. Participants explore the Kumayri district, where cobblestone pathwayslead to centuries-old homes that tell the stories of the city's past. A visit to the Dzitoghtsyan Museum of Social Life and National Architecture offers insight into the daily lives of Gyumri's past generations, while the Aslamazyan Sisters Gallery showcases the city's vibrant artistic legacy. One of the most memorable experiences is a khachkar (cross-stone) carving workshop, where participants learn the intricatetechniques of stone carving from skilled artisans, gaining a deeper appreciation for this ancient Armenian tradition. Engaging with localcraftsmen, painters, and musicians, participants witness firsthand the creativity and warmth that define Gyumri.

Participants also visit Dilijan, known as the "Switzerland of Armenia," which offers a refreshing combination of nature, history, and culture, where centuries-old monasteries of Haghartsin and Goshavank are explored. Participants learn about Armenia's medieval history and the scholars who shaped its literary and religious traditions. Beyond its historical sites, Dilijan is a hub for arts, crafts, and environmental conservation. Here, participants interact with local artisans, discovering traditional woodworking and pottery techniques. They also gain an understanding of sustainable tourism and nature preservation efforts, highlighting Dilijan's commitment to conservation and eco-friendly development.

The program also includes expert-led work-shops that bring Armenia's rich cultural heritage to life. In the Armenian calligraphy workshop, participants learn the delicate strokes of the Armenian alphabet under the guidance of skilled calligraphers. The khachkar carving session provides hands-on experience with tuff stone, as expert stone carvers teach the techniques behind one of Armenia's most iconic artforms. Culinary enthusiasts engage in traditional Armenian cooking, preparing dishes such as dolma, gata, and lavash while exploring the deep cultural significance behind Armenian cuisine.

In addition to the many adventures, there is an intensive community building component to the program. Participants will take part in service projects that support underprivileged communities, including working with displaced individuals from Artsakh.

Additional service project themes include environmental conservation, and education initiatives, which earns participants 20 or 60 hours of community service credits depending on the session. These experiences not only enrich their experience but also instils a sense of responsibility and commitment to Armenia's future.

Discover Armenia is open to young Armenians worldwide, with applications available on the official AGBU website. Spring dates are April 12-21, Summer 1 dates are June 19-July 6, and Summer 2 sessions are July 30-August 16. As spots fill quickly, interested individuals are encouraged to apply early.

Let us help you at a time when you really need it most.

We are prepared to satisfy your needs and arrangements can be made in the comfort of your own home. We provide a personal and dignified service to the community 24 hrs a day, 7 days a week, in all suburbs.

Ձեր ամէնէն վշտալի պահուն օգնութեան համար դիմեցէք Լիպըրթի թաղման սպասարկութեան:

Ձեր կարիքներուն պատրաստ ենք գոհացում տալու ըստ ձեր յարմարութիւններուն եւ ժամանակին: Արժանավայել անձնական ծառայութիւն կը մատուցանենք Հայ համայնքի անդամներուն: Ուստի թաղման ձեր անհրաժեշտ կարգադրութիւններուն համար դիմեցէք

Arranger/Conductor: Arpy Soghomonian 0491 223 906

101 South Street, Granville NSW 2142, Tel 9637 0322

India Erodes Russia's Monopoly on Weapons Supply to Armenia: Reuters

NEW DELHI — India is pushing Russia out of the arms market and has already begun to erode Russia's monopoly on supplying weapons to Armenia, according to a report by *Reuters*.

One of the first examples of this shift is Armenia, *Reuters* notes. Citing data from the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), the report states that between 2022 and 2024, 43% of Armenia's imported weapons came from India—compared to virtually zero during 2016–2018.

"India is particularly targeting governments that have long relied on Russian arms supplies," two sources told *Reuters*.

India's plans, disclosed to *Reuters* by 15 individuals and previously unreported, reveal the government's unprecedented efforts to attract and finance foreign buyers. These efforts come as countries around the world are rearming and long-standing geopolitical alliances are being reshaped.

Between 2022 and 2024, India supplied 43% of the weapons imported by Armenia, whereas in 2016–2018, that figure was nearly zero.

In 2023, Armenia appointed a military attaché in India, and in 2024, India did the same in Armenia.

According to India's Ministry of Defense, Armenian purchases of Indian weaponry are projected to reach \$600 million in the 2024–2025 fiscal year.

Since 2021, Armenia has been acquiring missiles, artillery systems, air defense systems, and other types of weaponry from India.

AGBU Arts Announces "Armenians in Jazz" Multi-City Tour in the US

NEW YORK — AGBU Arts to present the "Armenians in Jazz" tour, a series of performances highlighting the artistry and contributions of Armenian jazz musicians. The tour features internationally recognized artists Vardan Ovsepian (piano), Noah Garabedian (double bass), Karen Kocharyan (drums), and Emmanuel Hovhannisyan (duduk,blul), blending contemporary jazz with traditional Armenian musical elements, including ancient Armenian folk instruments.

The tour will run from April 30 to May 4, with concerts in New York (April 30), Boston (May 2), Dallas (May 3), and Pasadena (May 4).

"This series offers a rare opportunity for Armenian-Americans to celebrate authentic jazz from Armenia while discovering the significant but often overlooked contributions of Armenians to the genre. It's an invitation for jazz enthusiasts and the uninitiated alike to experience a deeper connection to this music and its rich history. Through such initia-

tives, AGBU Arts continues its mission to support and showcase Armenian artists on a global stage," stated Director of AGBU Arts, Hayk Arsenyan.

Մալիս,May-2025 41

Shop 18, Glenrose Shopping Centre 56-58 Glen Street, Belrose NSW 2085 info@tailoredjourneys.com.au

Multi Award-Winning Agency Your Journey, Our Expertise

Բարեկամական եւ արհեստավարժ խորհրդատուներ և արտաքին եւ ներքին ճամբորդութիւններու համար

The staff & management have many years experience in travel organisation. They are experts in planning & costing itineraries to suit your personal requirements

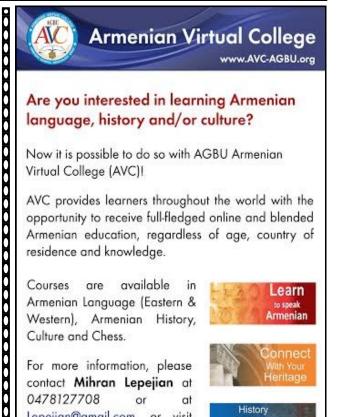

Ph: (02) 945 1-7866 ATAS Accredited: No. A11073

Are you interested in learning Armenian language, history and/or culture?

Now it is possible to do so with AGBU Armenian Virtual College (AVC)!

AVC provides learners throughout the world with the opportunity to receive full-fledged online and blended Armenian education, regardless of age, country of residence and knowledge.

Courses are available Armenian Language (Eastern & Western), Armenian History, Culture and Chess.

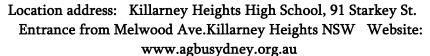

For more information, please contact Mihran Lepejian at 0478127708 or Lepejian@gmail.com, or visit www.avc-agbu.org.

A.G.B.U. Alex Manoogian Armenian Language School, K-6 "Armenian Language for Community Members" School Hours Every Saturday 1:30pm to 5.00pm

Contacts, Principal: Rosette Panjarjian-0411 393 447 Hovhannes Kouyoumdjian. 0408 283 826

ጓዮርህ «ՄԻՈͰԹԻͰՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ» - AGBU "MIOUTUNE ARMENIAN MONTHLY"

Published by Armenian General Benevolent Union, Sydney

«ՄԻՈԻԹԻԻՆ»ի մեջ տպագրուած յօդուածները անպայման չեն ներկայացներ խմբագրութեան տեսակետները։ The opinions expressed in "MIOUTUNE" do not necessarily reflect our views.

Խմբագրութիւնը իրեն կը վերապահէ յօդուածները մերժելու, ամփոփելու կամ սրբագրելու իրաւունքը։

"MIOUTUNE" reserves the right to refuse, summarise and/or correct articles submitted for publication.
"MIOUTUNE" ISSN 2208-0902

Խմբագիր ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՆՈԻԿԵԱՆ

Editor SARKIS MANOUKIAN

ADDRESS: 2 Yeo Street, Neutral Bay NSW 2089 0418 288 731

P.O. Box 778 Willoughby NSW 2068 E-mail: manukin@live.com

For BANK transfer, or donations — AGBU—WESTPAC BSB NO. 032-000 - A/C 121-001

Բաժաևորդագրութիւն / Subscription: Rate \$50 - Overseas Air Mail Rate Aust. \$90 per annum.

HYECORP a living investment

HYEGROVE, WILLOUGHBY

World Class Retirement Living in Hyegrove Willoughby 1, 2 & 3 bedrooms residences. 5 star amenities & services with a variety of entertainment areas and activities on offer, this is a place to welcome old friends and make new ones.

AUDREY, ST.LEONARDS

Parkside living in St Leonards. 1, 2 & 3 bedroom residences.

JULIET, ROSEVILLE

A boutique collection of 35 residences. 1, 2, 3 & 4 bedroom many with studies.

Learn More at HYECORP.COM.AU 02 8045 8688

AVOPILING

Foundation Specialists

Our Services

- BORED PILES
- CFA (CONTINUOUS FLIGHT AUGER)
- FDP (FULL
  DISPLACEMENT PILES)
- SHAFT DRILLING
- DRIVEN PILES
- SHEET PILING
- JET GROUTING
- TURBO JET COLUMNS

  AND DEEP SOIL

MIXING

- CSM CUTTER SOIL
  MIXING
- SECANT PILE WALLS
- GROUND
   IMPROVEMENT
- ANCHORS
- DIAPHRAGM WALLS

